

Szerkesztőség és Kiadóiroda
SZUBOTICA
MAJ JOVIN TRG 9
Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 8-10. 8-53

NAPILÓ

Előfizetés és postaköltség
egyedire 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Regisztrált
minden nap, hétfőn és
szombatnapon szünetel

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. OKTÓBER 29.

295. SZÁM

KEDD

A baloldali pártok győztek a csehszlovák választásokon

Megbuktak a konzervatív pártok — Lemondott az Udrzal-kormány

Masaryk a jövő héten visszavonul?

Prágából jelentik: Csehszlovákiában a választókerületek többségében vasárnap tartották meg a képviselőválasztásokat. Az eddig beérkezett választási eredményekből kétségtelen, hogy

a választások a baloldali pártok számára jelentenek győzelmet.

Hétfőn déli tizenkét órakor az első választási turnusból már csak két felvidéki választókerület és az Erdős

Benes

Kárpátokban levő kerületek választási eredménye hiányzik, mindössze 128 mandátum. Ezeket figyelembe nem véve, a választási eredmények a cseh és a német szocialisták nagy megerősödését jelentik. A választások az egész országban a legnagyobb rendben mentek végbe. Bár az érdeklődés igen nagy volt, a belügyminiszterium megállította, hogy a hivatalos eredmény végleges megállapítása előtt a szavazatok számarányáról híreket közöljenek. A beérkezett választási eredmények szerint hétfő délig a következő

a pártok számaránya:

- Kommunisták 16 mandátum, előbb volt 41.
- Magyar keresztényszocialista párt 6 mandátum, előbb volt 4.
- Egyesült német pártok 8 mandátum, előbb nem volt.
- Német szocialisták 14 mandátum, előbb volt 17.
- Lengyel zsidók 1 mandátum, előbb volt 1.
- Német nemzeti szocialisták 3 mandátum, előbb volt 10.
- Cseh nemzeti szocialisták 22 mandátum, előbb volt 28.
- Cseh szociáldemokraták 30, előbb volt 29.
- A köztársasági lajstrom ellen küzdő liga 2 mandátum, előbb nem volt.
- Cseh nemzeti demokraták 4 mandátum, előbb volt 13.
- A cseh dolgozók néppártja 18 mandátum, előbb volt 31.
- Köztársasági párt (cseh agrárpárt) 33 mandátum, előbb volt 45.
- Német keresztényszocialisták 6 mandátum, előbb volt 13.
- Hlinka pártja 13 mandátum, előbb volt 23.
- Német nemzeti párt 4 mandátum, előbb volt 7.

A választások folytán két új párt került be a parlamentbe. Ezek között a legérdekesebb a Strábný, Pergler és Gajda pártja, az ugynevezett köztársasági lajstrom ellen küzdő liga. Ez a párt Masaryk és Benes elkeseredett ellensége és valószínű, hogy mind a három vezetője bekerül a parlamentbe, de két tagja feltétlenül bent lesz. A háromszáz mandátum közül száznyolcvankettőnek a sorsa már eldőlt.

A két szocialista párt összesen négyszázezer szavazattal kapott többet, mint a múlt választáson.

A kommunisták a szociáldemokraták javára szenvedtek nagy vereséget és a polgári szavazatok nagy számmal pártoltak át a német nacionalista és a német nemzeti szocialista táborhoz. A nemzeti szocialisták térhódítása igen jelentékeny. Különösen a német vidékeken jelentkezik a baloldali felé való eltolódás, ahol a német nemzeti szocialisták a legutóbbi választási eredményekhez képest husz-harminc százalékkal több szavazatot kaptak.

A cseh nemzeti szocialisták is mintegy hetvenezerre szaporították szavazataik számát. A német szocialisták és a nemzeti szocialista párt összesen 18 új mandátumot nyert. Egész bizonyossá vehető, hogy a német szociáldemokratákkal tárgyalások indulnak meg,

hogy belépjenek a kormányba. Bár a kommunisták 137.900 szavazatot veszítettek, még így is igen erős párt, bár nem valószínű, hogy a megalakuló kormánykoalícióban résztvevő.

A cseh néppárt súlyos vereséget szenvedett. Körülbelül nyolcvanezer szavazattal kapott kevesebbet, mint a múlt választásnál.

Szinte megsemmisítő vereséget szenvedett Kramarznak cseh nemzeti demokrata pártja.

Bár Kramarz közvetlenül a választások előtt megváltoztatta politikai felfogását és több feltűnést keltő beszédben az állam érdekében szükségesnek tartotta a németekkel való szoros együttműködést, a németek körében ez nem keltett bizalmat, de a cseh választók zöme is elfordult tőle, úgyhogy pártja háromszázezerrel kapott kevesebb szavazatot, mint az előző választásnál. Az eddigi kormánykoalícióból csak az agrárpárt szavazatainak a száma emelkedett.

Szlovénokban a választások szintén baloldali eltolódást mutatnak, azonban a szlovák néppárt erősen tartja eddigi pozícióját. Hlinka ellen koncentrikus támadást intéztek a cseh pártok. Hlinka azonban, aki szöveg ellenzéki álláspontra helyezkedett, ezzel az állásfoglalásával megmentette pozícióját.

Bár a keddi választások során még száz mandátumról döntöttek, meg lehet állapítani, hogy sem nagy vereségről, sem nagy győzelemről egyik párt sem beszélhet és természetesen többségi párt nem lesz.

A *Poděny List* hivatalos közlése szerint Prágában a cseh nemzeti szocialista párt győzött. Ez lesz az új parlamentnek a legerősebb pártja. A második és harmadik helyre a két szociáldemokrata párt kerül. Amennyire az eddigi eredményekből megállapítható, *Tuka* Bělát, akit legutóbb hazaárulással elítéltek, Kasán képviselővé választották.

A Hlinka-pártból kizárt képviselők új pártot alakítottak, a párt azonban nem kapta meg a szükséges szavazatokat és így *Juriga* sem kerül be az új parlamentbe. Az új parlamentnek új pártja lesz az egyesült zsidó párt, amely három mandátumot kap és pedig a lengyel zsidók, a cseh zsidók és a szlovén zsidók jutnak be egy-egy képviselővel.

A választások az eddigi konzervatív rezsim bukását jelentik, de nem jöhet létre tiszta baloldali kormány sem, hanem a polgári és a szocialista pártok koalíciója, vagy az ugynevezett zöld-vörös koalíció alakítja meg a kormányt, az agrárpárt és a szociá-

demokrata párt vagy a vörös-fekete koalíció, a szocialisták és a klerikálisok.

Mint feltétlen bizonyosat híresztelik, hogy Masaryk a jövő héten, nyolcvanadik születésnapja alkalmából visszavonul és lemond a köztársasági elnöki tisztéről. Utóda a legnagyobb valószínűség szerint Benes lesz, mert Masaryk is kifejezte azt az óhajtást, hogy utódjaként Benes szeretné látni.

Benes akciójának következménye a szocialisták nagy előretörése is, valamint az, hogy a szocialisták már a választások alatt mérsékeltek ellenzéki hang-

Dr. Kramarz

ukat. Az új kormánykoalícióban a cseh nemzeti szocialisták, a szociáldemokraták, a német szocialisták, a csehszlovák néppárt és a szlovák néppárt részvételre számítanak.

A Kramarz vezetése alatt álló párt kiesik a koalícióból.

Ezen az erőviszonyokra való tekintettel a megalakuló új kormánytól nem várható döntő jelentőségű reform. Az új kormány munkaprogramja az eddigi koalíciós kormány elintézetlen ügyeinek likvidálása, a forgalmiadó és általában az adórendszer reformja s az aranyvaluta bevezetése lesz.

A választások külpolitikai tekintetben Benes politikájának megerősödését mutatják.

A választások eredményén a kedden megválasztandó száz képviselő annyiban jelent változást, hogy még egy-két taggal megerősödik a Hlinka-párt és a magyar pártok, egyebekben pedig megmarad az eddigi számarány.

Hétfőn ünnepelte Csehszlovákia az állam megalakulásának évfordulóját. *Udrzal* miniszterelnök megjelent Masaryk elnöknel, akinek a nemzeti ünnep alkalmából kifejezte szereznekéteit s egyuttal

benyújtotta a kormány lemondását.

Masaryk elfogadta a lemondást s az állami ügyek vezetésével ideiglenesen a mostani kormányt bízta meg.

Keddre megalakul az új francia kormány

Deladier kormányprogramja — Briand megtartja a külügyminiszterséget — Herriot miniszter lesz — A szocialisták belépnek a kormányba

Párisból jelentik: Vasárnap a szocialista párt *harminchat* szavazattal tizenkettő ellen lemondta, hogy belép a *Deladier* kabinetbe. Deladier időközben folytatta tárgyalásait saját pártfeleivel, tanácskozott *Herriot*-val, *Sarrau*-lal és *Chaumons*-mal. Deladierenek magának valószínűleg nem lesz rezortja a miniszterelnökségen kívül.

Briand az új kormányban vállalja a külügyminiszterséget.

Deladier ismertette az új kormány programját, amelyben első helyen áll a békepolitika folytatása, a hágai konferencia megállapodásainak alapján. Az új miniszterelnök hangoztatta, hogy

a legsürgősebb dolognak tartja a Rajna-tartomány kiiktatását, a Young-tervezet szigorú betartását és a leszerelési politika legerélyesebb folytatását.

Belsőpolitikai téren a kormány mérsékelni fogja az eddigi adókat. Teljesen eltörlik vagy nagyon mérsékelik a szeszadót, továbbá a forgalmi, a fényüzési és a tiszta jóvedelemre kivetett adót. Ezekből az adónemekből előirányzott és már részben befolyt másfélmilliárdot a kormány 1930-ban a falvak elektrifikálására fordítja.

Igen fontos program pont a hadügyi költségek nagymértékű leszállítása s az összes politikai

elftélteknek adandó kegyelem.

A kormány működése előtt még nagy nehézségek állnak, mert Daladier eddigi tulajdonképpen csak a baloldal balszárnyát nyerte meg és még a baloldal jobbszárnyát is meg kell nyernie. A hadügyi tárcát valószínűleg Boncour kapja, a pénzügyt Herriot és raj-

Daladier (x) távozik a radikális párt reimsi gyűléséről

tuk kívül Montini, Chautemps és Sarraul is tagjai lesznek a kormánynak. Az *Echo de Paris* szerint a kormány összetétele a következőképp alakul: *öt radikális, négy szocialista, a Loucheur-csoport két tagja, két baloldali republikánus, két szocialista republikánus s egy független baloldali.* A lap megállapítja, hogy ilyen összetétel esetén a kormány a parlament ellenének első rohamának áldozatává esik.

Daladier hétfőn délelőtt az Elysée palotába ment, ahol jelentést tett az elnöknek a kormány alakítására vonatkozó eddigi tárgyalásairól. A kormány minden valószínűség szerint kedden megalakul.

Fontos ügyek szerepelnek Noviszad város szerdai közgyűlésén

A városi bizottságok már letárgyalták a közgyűlés tárgysorozatát

Noviszadról jelentik: Dr. Borota Braniszláv polgármester október 20-ikára közgyűlésre hívta össze Noviszad város képviselőtestületét. A közgyűlés napirendjén több fontos tárgy szerepel.

Szombaton a városi bizottságok már tartottak egy előkészítő ülést, amelyen letárgyalták a közgyűlés napirendjére kerülő ügyeket. A bizottságok szombati ülésükön megbízták a városi tanácsot, hogy a műszaki hivatal utján készíttesse el a Bánátska-, Szlikara Marodicsa-, Arona Zagoresa-, Cara Dusana-uccák, a Kraljica Mária-ut, a Cara Lazara- és a Fruska Gora-uccák aszfaltját. A város teljesítette az ártézi fürdő melletti Tesina uccai lakók kérelmét. A Tesina uccai csatorna költségeinek nagy részét, 93.000 dinárt ugyanis a lakók sajátjukból fedezték és ennek ellenében azt kérik, hogy a Tesina ucca háztulajdonosait ne terheljék értékmelkődési adóval az uccakövezési munkálatok befejezése után. Az előkészítő ülésen dr. Frank Mihály beogradi mérnök-vállalkozó kérelmét is letárgyalták. Dr. Frank ugyanis a Kraljica Mária-ut burkolatát végzette és a vele megkötött szerződés értelmében köteles volt évi 68.000 dinár fenntartási költség ellenében öt éven keresztül a Kraljica Mária-ut burkolatának fenntartásáról gondoskodni. A vállalkozó kérvénnyel fordult a városhoz, azíránt, hogy tekintettel a Kraljica Mária-ut nagy forgalmára, amely neki százötvennyolcezer dinár előre nem látott kiadási többletet okozott, a város vagy térítse meg ezt az összeget, vagy pedig mentesítse a további kötelezettség alól. Az ülésen elutasították dr. Frank Mihály kérelmét. A bizottságok helybenhagyták a Radivojevic-, Kajmakalana-, Zmaj Ognjana Vuka-, Gunduliceva-uccák, a Zsitni-tér, a Dubrovacska-ut és a Temerini piac uccaburkolatainak elszámolását. Ezek a munkák 1.724.000 dinárba kerültek.

Antonics Dusán noviszadi vállalkozó engedélyt kért a várostól, hogy a noviszadi repültőtről Petrovaradin autóbuszforgalmat létesítsen. A bizottságok úgy döntöttek, hogy a tanács készítse el az autóbuszforgalom engedélyezése esetére szükséges feltételeket és azokat közölje elsősorban a villamosársasággal és amennyiben az igényt jelentene be autóbuszjáratra, úgy az elsőség a villamosársaságot illeti.

Hosszabb vita indult meg a villamosársaság kérelme felett. A villamosársaság kérte, hogy a város adjon engedélyt egy 20.000 voltes magasfeszültségű áramvezeték létesítésére. A bizottságok úgy döntöttek, hogy a városi tanács kezdjen tárgyalásokat a villamosársasággal, mert csak rekompenzáció ellenében hajlandó az engedélyt megadni.

A bizottságok továbbá úgy döntöttek, hogy a városnak vissza kell vonni az új közúti hid fenntartási költségeinek ügyében hozott építésügyi miniszteri döntés ellen beadott panaszt, miután közben Noviszadot és Petrovaradint egyesítették és az új uttörvény értelmében a fenntartás költségei a várost illetik.

Végül a bizottságok jóváhagyták a városi tanácsnak azt a javaslatát, hogy a báni hivatal elhelyezése miatt a rendőrségi hivatalokat és fogdákat áttelepítsék a Matica épületébe, míg a mérnöki hivatalt és a gazdasági osztályt a Futaki-uti Frank-féle házba helyezték.

Lőrincz Imre, a noviszadi autótaxi-tulajdonos gyilkosa nem épelméjű

Megérkezett Noviszadra a legfelsőbb egészségügyi tanács döntése

Noviszadról jelentik: Mijatovics Szteván noviszadi autótaxi tulajdonos gyilkosságának, Lőrinc Imre topolai mechanikusnak ügyében hétfőn érkezett meg a noviszadi ügyészségre a legfelsőbb egészségügyi tanácsnak a gyilkos elmeállapotára vonatkozó döntése.

Lőrinc Imrét Mijatovics Szteván gyilkosát, mint ismeretes, dr. Szekulics Milán védő indítványára elmeorvosok vizsgálták meg és a vizsgálat után a szakértők ellentmondó véleményeket terjesztettek be az ügyészségnek. Lőrinc Imrét dr. Anna Dezső noviszadi idegspecialista, dr. Sztanojevic beogradi egyetemi tanár és dr. Niketic a sztenjevacsi elmeorvóintézet igazgató-főorvosa figyelték meg. Dr. Anna és dr. Sztanojevic szakvéleményükben öröklött terheltséget állapítottak meg és kifejtették, hogy Lőrinc Imre teljesen beszámíthatatlan és a gyilkosság elkövetésének pillanatában is beszámíthatatlan volt. Dr. Niketic szakvéleményében kifejtette, hogy sem az öröklött terheltség, sem az időnként jelentkező más okokból származó elmezavar nem áll fenn és Lőrinc Imrét beszámíthatónak nyilvánította.

A két előbbi egybehangzó szakvélemény alapján a noviszadi ügyészség elejtette a vádat Lőrinc Imre ellen, de a törvényszék vádtanácsa úgy döntött, hogy az ügyet terjesszék a beogradi legfelsőbb egészség-

ügyi tanács elé, hogy az ellentétes vélemények alapján az döntse el vajjon Lőrinc Imre épelméjű, vagy sem. Dr. Lemasics Jován ügyvéd, a meggyilkolt Mijatovics Szteván családjának jogi képviselője, miután az ügyészség elejtette a vádat Lőrinc ellen, átvette a vád képviselőségét és tovább vezette az eljárást Lőrinc ellen.

Hétfőn érkezett meg Noviszadra a legfelsőbb egészségügyi tanács döntése, amely szerint elfogadták dr. Anna és dr. Sztanojevic elmeorvosok megállapítását, hogy Lőrinc Imre öröklött terheltséggel, de ezek az elmebeli zavarok olyan gyakoriak, hogy feltételezhető, hogy a gyilkosság elkövetésének pillanatában sem volt cselekedetének tudatában.

Dr. Lemaics Jován a legfelsőbb fórum döntése után is fenntartja a magánvátat Lőrinc Imre ellen és bizonyítani kívánja, hogy Lőrinc a gyilkosságot előre megfontoltan, cselekedetének tudatában követte el. A vádtanács kedden foglalkozik dr. Lemasics utolsó beadványával és a vádtanács fog dönteni a további eljárás ügyében. Ha a vádtanács nem ad helyet az újabb felterjesztésnek, Lőrinc Imrét elmeorvóintézetbe szállítják.

„Béke és barátság mindenkivel, szövetség senkivel“

Borah szenátor nyilatkozata Macdonaldról, a flottaeszerelési tárgyalásokról és a világ tartós békéjéről

Newyorkból jelentik: William E. Borah, idahoi szenátor, az amerikai kormány külügyi bizottságának elnöke nagyfontosságú nyilatkozatot tett Washingtonban a Külföldi Sajtótudósítók Szövetsége tagjainak Ramsay Macdonald angol miniszterelnök látogatásáról és a flottaeszerelési tárgyalásokról. Az angol miniszterelnök és Hoover elnök között lefolytatott tárgyalások a legnagyobb titoktartás között, a nyilvánosság és a sajtó teljes kizárásával történtek, csak az eredményről jelent meg egy meglehetősen szűkszavú bulletin. Borah, aki az amerikai külügyi politika legszámottevőbb tagja, személyesen vett részt Hoover és Macdonald tanácskozásain.

Borah szenátor szereplése a flottaeszerelési tárgyalások körül sokkal nagyobb jelentőségű, mint ahogy első pillanatra látszik. Washingtonban nyílt titok, hogy a flottaeszerelési egyezmény személyes megtárgyalása a Macdonald miniszterelnöknek meghívása Borah ötlete volt. Macdonald látogatása és a tárgyalások eredményes elintézése Borah egyik legnagyobb személyi sikere. A jövő év januárjában Londonban összehívott flottaeszerelési világkongresszus eredményét elsősorban az ő elnöklése alatt álló külügyi bizottságnak kell elfogadni és csak ezután kerülhet a kongresszus és az elnök elé.

Borah a washingtoni kongresszusi ház külügyi sajtórodájában nyilatkozott a Hoover elnök és Macdonald miniszterelnök között lefolytatott tárgyalások részleteiről és a következőket mondotta:

— A flottaeszerelési tanácskozások részleteiről, azok tárgyalásokról és a részletkérdések megoldásáról, valamint a végleges megegyezésről Hoover elnök kifejezett kívánságára nem fedhetek fel semmit a kötelező titoktartás megsértése nélkül. Azonban fontosnak tartom, hogy személyes véleményemet és az egész tárgyalásról szerzett összehyomásaimat a nyilvánossággal közöljem. A tárgyalások legelső és legintótosabb eredményét, saját megítésem szerint a két nemzet történetében eddig páratlanul álló barátság, jóakarát és bizalom atmoszférájának megteremtésében taládom. Amerika és Anglia találkozása most először vált tökéletessé és teljessé. A siker országlárisza azonban Macdonald személyének köszönhető.

— Attól a pillanattól kezdve, amikor az angol miniszterelnök patraszállt, az amerikai nép szeretete és bizalma kitörő erővel nyilvánult meg és kísérte útjának minden lépését, egész az elutasításig. Az ország népének örvendő vendégzeretete ebben a mértékben erősítette meg azt a nagy ügyet, amelyért Macdonald átkelt a tengeren. Az amerikai nemzet állt mö-

götte, amikor Macdonald zavartalanul, nyíltan, őszintén előadta misszióját oly egyszerűen és barátságosan, mintha nem is politikai ügyben, hanem csupán barát látogatásra jött volna hozzánk.

— Macdonald személyisége döntötte el az ügyet. Ő a népből származik. Szerény körülmények közül küzdötte fel magát a világ legnagyobb nemzetének miniszterelnöki pozíciójába és a nép érzi, hogy ez az emelkedés a világtörténelem egyik jelentős eseménye volt. Macdonald még mindig a népé. Minden iránt érdeklődik és osztatlan szimpátiáját nyújtja minden olyan ügyben, amely a nagy tömegek helyzetének javítását és előrehaladását előzolja. A nép őszintészerűen megerzi ezt és ha alkalmat adtak volna rá, demonstrálta is volna.

— Macdonald sok megfontolni való dolgot mondott. A legjelentősebb mondata szerintem, amely legjobban bizonyítja karakterét a következő volt: *»Eddig mindnyájan sokan kockáztattunk, amikor háborút indítottunk... Itt van az ideje, hogy kockáztassunk valamit a béke megteremtése érdekében is.«*

— Ha az emberiség ügyét akarjuk szolgálni, kell hogy, kockáztassunk valamit. Soha nem tudunk majd megszabadulni a fegyverkezés embertelen tehetőtől, ha nem kísérjük meg, hogy egyszer és mindenkorra lerázzuk magunkról. Macdonald fényesen bizonyította, hogy ő a béke apostola... Valaha ő is kitalálta volt a társadalmaknak, mert hitt a békében és gyűlölte a háborút. Milyen szerencsés esemény az, hogy ő egy nagy nemzet vezetője akkor, amikor megpróbálunk általános békét teremteni.

— A tárgyalások utolsó napjaiban az a vád merült fel, hogy Anglia és Amerika közötti szövetséget készítünk elő... Mi sem áll távolabb ettől a rágalomtól... Nem lépünk Angliával szövetségre, éppúgy nem, mint Japánnal vagy Németországgal. Csak azok a nemzetek keresnek szövetséget, akik nem tudnak megszabadulni a fegyveres erőszak gondolatától... Macdonald nem oly okatlan, hogy szövetezésre gondoljon, amely robbantó erővel hatna a béke építménye alatt.

— Azok, akik a békét teszik hitvallásukul, megvetik a szövetekezést. Amerikha jelmondata: *»Béke és barátság mindenkivel, szövetség senkivel...«*

Legjobb hirdetési orgánom a „BACSMEGYEI NAPLO“

Legújabb típusu

Rádió-készülékeink

Szentán

kizárólag fiókunknál (Konrath-Radio Szentán, Bruckner-ház) kaphatók. Készülékeinkért garanciát vállalunk!

Konrath D. D., Szubotica**Az egyenlő teherviselés elve alapján rendezik az önkormányzati adókat**

A pénzügyminisztérium írásos ankétje

Beogradból jelentik: A önkormányzati adók rendezésének kérdése az ország egyik legaktuálisabb finansziális problémájává vált és különösen az egyes adók egységesítése céljából hozott törvények életbe lépése után vált szükségessé, hogy az önkormányzati adók kérdéséről rendezzék és egységesítsék az állam által az önkormányzati szervekre rótt megterheléseket, hogy így valóban megvalósuljon az egyenlő teherviselés elve az ország minden részében. Maga az a körülmény, hogy nemcsak az állami egyes adókat vetnek ki a legkülönbözőbb magasságokban pótdadókat, hanem az önkormányzatok ezenkívül is igényelnek különféle önkormányzati adók, illetékek és fogyasztási adók formájában önálló jövedelmi forrásokhoz jutni, szükségessé teszi a kérdés rendezését.

A háború után bekövetkezett súlyos gazdasági viszonyok valóban igen nagy feladatokat rónak a községekre úgy szociális, mint kulturális téren és ezeknek a feladatoknak a megoldásához anyagi eszközökre van szükség. Emellett az állam is egyre nagyobb és nagyobb anyagi megterhelést ró az önkormányzatokra. A községeknek igen sok funkciót kell teljesíteni az állam számára megfelelő ellenszolgáltatás nélkül és hogy csak a legújabb törvényes intézkedéseket említsük meg, a földművelés fejlesztéséről szóló törvény elrendeli, hogy a községek öszbevételeik tizenöt százalékát szolgáltatassák be a földművelési alap javára. Ugyancsak súlyos feladatokat ró a községekre a közoktatási törvény, az uttörvény és különösen az állami igazgatásról szóló törvény, amely szerint a községek lakást és teljes ellátást tartoznak adni a rendőrségeknek, fűtést és világítást kötelesek adni a tanítóknak, épületeket kötelesek az iskolák rendelkezésére bocsájtani, stb.

A pénzügyminisztériumban most hozzáfogtak egy törvényjavaslat kidolgozásához az önkormányzati adókról. Mielőtt azonban a javaslatot véglegesen megszövegeznék, a minisztérium írásbeli ankétot rendez és kérdőíveket küldött szét az ország kamaráinak, a városok szövetségének, a főispánoknak, a tartományi kommisszionároknak és a gyáriparosok szövetségének. A kérdőív a következő precízen megformulázott kérdéseket tartalmazza:

I. Az állami adók illetékei

1. Elvileg a pótdadók vagy pedig külön önkormányzati közterhek sorába iktassák az önkormányzati adókat?
2. Szükség van-e arra, hogy az önkormányzati adók korlátozását továbbra is fenntartsák abban a mértékben, ahogy azt az eddigi törvények előírnyozták?
3. Az adóalap megállapítása kinek a jóváhagyásával történjék?
4. Szükség van-e arra, hogy olyan rendeletet adjanak ki, amely a pótdadók minden fajtájának kivételét egységesen állapítja meg adómentre és arra való tekintet nélkül, hogy az adókötés nagyobb, vagy kisebb adót fizet-e?
5. Szükség van-e arra, hogy az önkormányzati pótdadók maximuma rendeletet továbbra is érvényben tartsák és ha igen, mi legyen a maximum?

II. Fogyasztási adók

Az önkormányzati fogyasztási pótdadó tekintetében a következőket kell megállapítani:

1. Melyik önkormányzati szervre ruházandó a külön fogyasztási adó bevezetésének joga?
2. Mely tárgyak mentesítendőek az önkormányzati fogyasztási adó fizetésének kötelezettsége alól?
3. Az önkormányzati fogyasztási adó alá eső tárgynál hogyan állapítsák meg az adókulcsot?
4. Az önkormányzati fogyasztási adók kivételét és behajtását függetlenül eszközöljék-e a többi pótdadómentől, vagy ne?
5. Hogyan alakul a helyzet az állami fogyasztási adóról szóló törvénnyel szemben, amely a fogyasztási

adóból eredő állami bevételekből az önkormányzati szervek részletetését is előírnyozza.

III. Külön közterhek

A külön közterhek csoportjába azok a közterhek tartoznak, amelyeknek nincsen fogyasztási adó vagy illeték jellege. Ilyenek például: a házbőrillér, az éjszakai szállások után fizetendő adó, a kávéházi, vendéglői és béli vendégek által fizetendő adó, a zongorák, harmonikumok és gramofonok után fizetendő adó, a villany és gázvilágítási adó, a kutyatartrási adó, a telekadó, az állami adó alól mentesített épületek után fizetendő illeték stb.

IV. Illetékek

Önkormányzati illeték alatt az önkormányzati szervek által fenntartott intézmények kihasználása és minden olyan hasznosított ténykedés után fizetendő illetéket értünk, amelyet az önkormányzat mint jogúgyi hatóság tesz lehetővé.

Azokban a konkrét javaslatokban, amelyeket ebben az értelemben esetleg szerkeszteni fognak, a következő illetékeket lehetne megkülönböztetni:

1. **Építkezési illeték.** Mint részletes ellenérték a községi hatóságok különböző ténykedésért (mint pl. az építkezés felett gyakorolt felügyelet, reguláció stb.)
2. **Állategészségügyi illeték** a járulatvelevek kiállításáért, a takarmány megvizsgálásáért, szarvasmarháknak a vágóhidon kívül történt levágásáért, állatorvosi felülvizsgálásáért és az állategészségügyi intézmények fenntartásáért.
3. **Vásárló illeték.** Ide tartoznak: a helyi pénz fejében fizetendő illeték, a parti illeték és a piacfelügyeletért fizetendő díjak.
4. **A cégtáblalletek,** a hirdetési és hasonló illetékek.

Adminisztrációs illeték, amelyet kérvények, döntések, érleltési hirdetmények, ajánlatok stb. után szednek, szóval mindezek az illetékek, amelyek az önkormányzati szervek adminisztrációs ténykedéséért rovdandók le.

Önkormányzat, vállalatok és intézmények

5. Az önkormányzati illeték fizetésére kötelezett vállalatok között olyanok is vannak, amelyek kifejezetten hasznosra dolgoznak és mint ilyenek közvetlen adófizetésre kötelezett vállalatoknak tekintetnek.

Ezeknél a vállalatoknál a nyereségnek legalább akkorának kell lennie, hogy fedezze a kiadásokat, azonkívül a rezsiköltségen kívül a befektetett tőke kamatait is meg kell hozni és bizonyos összegnek jutnia kell a tisztviselők nyugdíjalapjára is.

Epon ezért pontosan meg kell határozni, melyek azok a vállalkozások, amelyek a fenti kategóriába esnek, továbbá, hogy milyen irányelveket kell szabni az ilyen vállalkozások alapítására.

6. Függetlenül a fogyasztási adó, továbbá az önkormányzati illetékek és közterhek ügyétől, felvetődik a kérdés, vajon célszerű lenne-e az adószedést olyan objektumoknál, amelyek állami bevételek forrását is alkotják, olyan módon eszközölni, hogy az önkormányzati és állami adókat egyszerre állapítsák meg és hajtassák be, úgyhogy az állami adókötés véglegesnek a behajtást és az önkormányzati pótdadó címén egyszerűen bizonyos százalékot számítsanak az állami adó valamely neméhez. A befolyt adókat azután az állami és önkormányzati szervek bizonyos megállapított kulcs szerint osztanak fel egymás között.

Célszerű lenne-e továbbá az állami adók egyes neméinél megszüntetni a pótdadót, emelni az adókulcsot és megvalósítani az önkormányzati szervek részesezésének elvét az állami adóbevételekben egy megállapított százalék vagy kulcs szerint.

VII. Vagyon, vállalatok és intézmények

Az önkormányzat bevételei között az önkormányzati vállalatok és intézmények hozamának jelentős helyet kell elfoglalni. Ez a jelenben a legtöbb esetben így is van és miután a törvénytervezetben figyelmet

és helyet fognak szentelni ennek a pontnak, a következő kérdések merülnek fel:

1. Mely vállalatok és intézmények tekintetnek a legrentábilisabbaknak?
2. Melyek azok az általános irányelvek, amelyeket az önkormányzat valamely vállalata vagy intézménye igazgatóságának összeállításánál szemlőtt kell tartani?
3. Melyek azok a speciális irányelvek, amelyeket az önkormányzati szervek vállalatának és intézményeinek vezetésénél szem előtt kell tartani.
4. Melyek azok az irányelvek, amelyeket a nyilvános jellegű önkormányzati vállalatok és intézmények vezetőinek dotációja és az intézmények fenntartásának biztosítása érdekében szem előtt kell tartani.

VIII. Kölcsönök

1. Milyen intézkedéseket kell tenni, hogy az önkormányzati szervek számára megkönnyítsék a beruházási kölcsönök felvételét.
2. Milyen intézkedéseket kell tenni az önkormányzati kölcsönök tekintetében általában.

IX. Általános figyelmeztetések

Az eddigiekben főbb vonásokban érintettük az önkormányzati bevételek kérdésénél. Az említett közterhek részletes tanulmányozása során még a következőkkel kell számolni.

1. Milyen legyen az önkormányzati közterhek formája, önálló közterhek, illetve állami pótdadó.
2. A bevételek az előre megállapított célokra fordítandók-e, vagy pedig a költségvetés javára irandók.
3. Határidő: az önkormányzati közterhek befizetése milyen határidőt kell előírnyozni.
4. Kik azok, akik az önkormányzati adók fizetésére kötelezve vannak?
5. A közterhek viselése alól való felmentés esetei.
6. Proporciónális, vagy progresszív legyen-e az önkormányzati adóztatás.
7. Az adóalapja: mi után, vagy mi miatt fizetendő az önkormányzati adó?
8. Az adófizetés módja.
9. Az adók esetleges felosztása az egyes önkormányzati szervek között.

A fentiekon kívül még egy fontos teendő merül fel: az illetékesség pontos meghatározása a három fő önkormányzati szerv: a tartomány, a járás és a község között. Az idevonatkozó kérdések a következők:

1. Az egyes önkormányzati területeken szükség van-e még egy önkormányzati szerv (kisebb területtel rendelkező járás) létesítésére.
2. Ha a járási önkormányzatra nincs szükség, hasznos volna-e növelni a tartományi önkormányzat területét?
3. A községi önkormányzatok szempontjából hasznos lenne-e a községekhez tartozó területek növelése.
4. Szükség van-e az egyes önkormányzati szervek hatáskörének módosítására és ha igen, milyen értelemben?
5. Ha a tartományi önkormányzat mellett a járási önkormányzatok szükségessége is beigazolódna, szükség van-e:

- a) a járások jelenlegi területének megváltoztatására;
- b) a járási önkormányzatok hatáskörének módosítására.

Az írásbeli ankét válaszai még nem érkeztek be teljes számban a pénzügyminisztériumhoz, de már minden érdekelt funkcionárius és testület tárgyalás alá vette a kérdést és rövidesen eljuttatja válaszait a pénzügyminisztériumhoz.

Ha az ankét után még szükségesnek mutatkozik, akkor a minisztérium széleskörű konferenciára fogja összehívni az érdekelteket, hogy a törvényjavaslatot tisztázott elvi alapon lehessen megszövegezni.

Kormánybiztost neveztek ki a noviszadi munkásbiztosítóba**Felfüggesztették az igazgatóságot és új választást tartanak**

Noviszadról jelentik: *Drinkovics* Máté szociálpolitikai miniszter felfüggesztette a noviszadi munkásbiztosító pénztár igazgatóságát és a munkásbiztosító élére *Latas* Mirkó volt agrárhivatali tisztviselőt nevezte ki kormánybiztosnak.

A noviszadi munkásbiztosító pénztár vezetője és *Brkics* Vojin igazgató között a legteljesebb egyetértés volt és erre az intézkedésre egyedül az adott okot, hogy a noviszadi munkásbiztosító az egyetlen az országban, amelynek vezetője 1923 óta változás nélkül hivatalban van. Az idevonatkozó törvények szerint minden munkásbiztosító pénztár igazgatóságát három évenként fel kell váltani és új választásokat kell tartani. A törvénynek ezt az intézkedését Noviszadon nem fogadtatták és ezért felfüggesztette fel a szociálpolitikai miniszter az igazgatóságot és nevezett ki kormánybiztost arra az időre, amíg az új választást meg nem tartják.

A szociálpolitikai miniszter a kormánybiztos kinevezéséről és a munkásbiztosító vezetőségének felfüggesztéséről értesítette *Jovanovics* K. Milorád tartományi főispánt, akit utasítottak, hogy vigye keresztül az igazgatóság feloszlását és ugyanakkor iktassa be állásába *Latas* Mirkó kormánybiztost.

A jugoszláv válogatott csapat minimális vereséget szenvedett Prágában Csehszlovákia—Jugoszlávia 4:3 (2:0)

Prágából jelentik: Hétfőn ünnepelte a Csehszlovák Nemzeti egyesülésének tizedik évfordulóját és ez alkalommal a jugoszláv és csehszlovák válogatott csapatok tizenharmadik mérkőzését rendezték meg Prágában. A mérkőzés a Spárta-pályán mintegy huszezer főnyi közönség előtt ünnepélyes keretek között zajlott le. A két csapat vezetői a játék megkezdése előtt kölcsönösen üdvözölték egymást és a katonazenekar eljátszotta mind a két nemzet himnuszát. Ezután megkezdődött a mérkőzés, amelyen egy a jugoszláv, mint a csehszlovák csapat a már ismeretes felállításokban vett részt. Mindjárt a játék elején a csehszlovák csapat heves támadásba kezd és már az első lefutása súlyos veszélybe hozza a jugoszláv csapatot. A kavarodás közben Klotznak sikerült megszereznie a labdát és közvetlen közelről befektette az első gólt. A váratlan, gyors eredmény idegessé tette a jugoszláv csapatot és ezt kihasználva, a csehszlovák együttes tovább is támadásban maradt. A jugoszláv védelem erőfeszítésének egy ideig sikerült megakadályozni a csehszlovákok további góllát, a 25 percben azonban Klotz lövése ismét utat talált a hátsóba. A jugoszláv csapat csak a féldél vége felé tért magához, heves tempót diktálva támadott, akcióit azonban nem kísérte szerencse és nem tudott eredményt elérni.

A második féldél elején rögtön kitudt, hogy az addig rendkívül izgatott jugoszláv csapat magára talált és egymásután vezette a veszélyes támadásokat. A negyedik percben Hiltz remek lövéséből megszületett az első jugoszláv gól, amelyre a csehszlovákok sorozatos támadásokkal feleltek. A jugoszláv csapat most teljesen leszorult és a csehszlovákok állandóan ostrom alatt tartották a jugoszláv kaput. A tizenegyedik percben Tauszk és a harminctöredik percben Šiml góljaival már 4:1-re vezettek a csehszlovákok, amikor a jugoszláv csapat ismét összeszedte magát és őriési energiával vetette magát a küzdelembe, hogy szépségen az eredményen. Állandó jugoszláv támadások következtek ezután, amelyek során a harminctöredik percben Hiltz, a negyvenkettedik percben pedig Leinert löttek gólt. Az utolsó percekben a jugoszláv csapat mindenit elkövetett, hogy megszerezze a kiegyenlítést, ez azonban állandó főlénye ellenére sem sikerült neki.

A mérkőzés, amely mindvégig fair és stilusos játékot nyújtott, általában kielégítette a közönséget. A jugoszláv csapat az első féldélben elfogódottan játszott ugyan, ennek ellenére jó benyomást keltett és az erőviszonyok alapján megérdemelte volna az elődöntelen eredményt. A mérkőzést a bécsi Göbel bíró vezette pártatlanul.

Nagyméretűnek tervezik a jövő évi eucharisztikus kongresszust

Többszáz ezer ember részvételét készítik elő Zagrebban

A jugoszláv katolikus mozgalom megerősödése folytán nemrég a püspöki konferencián elhatározták, hogy megrendezik az első jugoszláv eucharisztikus kongresszust.

A legutóbbi püspöki konferencián, amelyet Zagrebban tartottak meg, amelyen Budanovics Lajos szubotici püspök is részt vett, dr. Szrbics János krki püspököt bízták meg azzal, hogy tárgyalásokat folytasson az összes egyházi tényezőkkel ebben az irányban. Ezek a tárgyalások most fejeződtek be és megegyezés jött létre, amely szerint az első jugoszláv eucharisztikus kongresszust 1930 augusztus 14-től augusztus 17-ig tartják meg, Nagyboldogasszony hetében Zagrebban.

Az eucharisztikus kongresszussal kapcsolatban egész sor más egyházi szervezet kongresszusát is megrendezik. Zagrebban most külön bizottságot alakítottak, amelynek az a feladata, hogy előkészítse az eucharisztikus kongresszust. A kongresszusra többszáz ezer hívő érkezését várják az ország minden részéről, különösen a nyugati és északi hátságokból. Az idegenek elhelyezéséről gondoskodni fognak.

Az eucharisztikus kongresszussal kapcsolatban egész sor más egyházi szervezet kongresszusát is megrendezik. Zagrebban most külön bizottságot alakítottak, amelynek az a feladata, hogy előkészítse az eucharisztikus kongresszust. A kongresszusra többszáz ezer hívő érkezését várják az ország minden részéről, különösen a nyugati és északi hátságokból. Az idegenek elhelyezéséről gondoskodni fognak.

Gyujtogatással vádolnak egy bánáti gyárost és családját

A banatski-deszpótováci pamutgyári tűz rejtélye

Beckerekéről jelentik: A beckereki törvényszéken Banics Ivó büntetőtanácsa hétfőn kezdte meg Ewinger Mihály banatszkideszpótováci gyárigazgató, valamint Ewinger felesége és fia, Ewinger János bűnyűgyének tárgyalását. Az Ewinger-család ellen az a fő vád, hogy felgyújtották a banatszkideszpótováci pamutgyárat, amelynek Ewinger alapítója és főszervezője volt, mert meg akarták kapni a biztosítási összeget s ezzel akarták szanálni anyagi helyzetüket, amelyet a rosszszulmenő gyár alaposan megrendített.

Ez év április 3-ikán hajnalban kigyulladt a banatszkideszpótováci pamutgyár és a gyárteleppel kapcsolatos faterp, amely Ewinger tulajdona volt. A tűzvizsgálat során tanuk akadtak, akik azt vallották, hogy látták, hogy Ewinger felmászott a gyár tetéjére, csóvát helyezett el, azután meggyújtotta és elszaladt. A tűzvizsgálat megállapította azt is, hogy a pamutgyár és a faterp három helyen gyulladt ki, petrollemba mártott szalma- és pamutcsóvát találtak és megállapították, hogy a faterpet több helyen petrolleummal öntötték le. Április 13-ikán Ewinger Mihályt letartóztatták, aki azóta vizsgálati fogságban van. Vizsgálat indult a felesége és fia, Ewinger János ellen is, mind a hármat család büntetőével vádolják azon a címen, hogy összehesztelve felgyújtották a faterpet és a gyárat, hogy ilyen módon a Jugoszlávia biztosítói intézettől háromszáz ezer dinár kárösszeghez juszanak, azonkívül család büntetőével vádolják őket azért is, mert a banatszkideszpótováci pamutgyár egyik fő-résztulajdonosától, Kollinger Ferenc-től és más résztulajdonosoktól száz ezer dinár értékű váltót kértek és kaptak, azzal, hogy ezek a váltók fedezeti váltókként a beckereki Népbanknál maradnak, ennek ellenére a váltókat leszámláltatták és az ellenértéket saját céljaikra fordították. Ewinger Jánost pedig okirathamisítással is vádolják az ügyészség, mert a könyveket hamisan vezette.

Az Ewinger-család valamikor vagyonos német familia volt, Ewinger Mihály a saját tervei szerint építette fel az általa alapított pamutgyárat, amelynek működése elé a legjobb reménységekkel tekintett, azonban ezek a remények nem váltak be. Ewinger a gyár többi részvényesével, különösen Pollinger Ferenc-cel állandóan hadilában állt. Ilyen körülmények között következett be április 3-ikán a tűz s azt követően Ewinger letartóztatása.

A törvényszéki tárgyalás iránt, különösen a bánáti németek körében mutatkozott nagy érdeklődés s a Beckerek-környéki falvak lakóiból kikerült érdeklődők teljesen megtöltötték a törvényszék tárgyalótermét.

Elsőnek Ewinger Mihályt hallgatták ki, aki arra kérte a törvényszéket, hogy engedélyezze, hogy a védelmét írásból olvassa fel. Az elnök engedélye után terjedelmes írásbeli memorandumot olvasott fel, amelynek a lényege az, hogy ő nem gyújtotta fel a gyárat, soha nem akart jogtalanul pénzt keresni, a tűz alkalmával otthon aludt. Hajnalban bezörgettek nála és bekiáltották, hogy tűz van. Kirohant, látta, hogy a faterp ég. Mikor a faterp ajtáját kinyitotta, látta, hogy a gyár is ég. Hogy mi okozta a tüzet, nem tudja. Azt azonban látta, hogy az ablakokat betörték és észrevett két embert, akik elszaladtak. Hogy ki volt ez a két ember, nem tudja. A memorandumból a következőket olvasta fel Ewinger:

— A gyáramra büszke voltam. Tíz évig tervezgettem, amíg felépítettem. A berendezés minden darabja kedves volt előttem, az egész életem munkájának ez a gyár volt az eredménye. Ötszáz ezer dinárt fektettem be a gyárba, a biztosítási háromszáz ezer dinárra szolt, mert én magam szállítottam le a nyívre, tehát a gyujtogatás folytán nekem száznyolcvanezer dináros károm van. Épen abban az irányban folytatam tárgyalásokat, hogy az alapítók felémlem és a gyár prosperálását új alapokra fektessem, amikor letartóztatták és ebben megakadályozták. Az ellenem folytatott házsa bosszu műve. Kollinger Ferenc, aki a vállalatnak részvényese volt, a többi részvényes és

a gyár kárára különböző jogtalan előnyöket akart önmagának kicsikarni. Titokban árut kért tőlem, én ezt megtagadtam és akkor hajszát indított ellenem. Tanukkal tudom bizonyítani, hogy Kollinger kijelentette, hogy én nem szabadulok a börtöntől, még ha ez neki ötvenezer dinárjába kerül is. A deszpótováciákat politikai ellentétek is ellenem tüzelik. Haraguznak rám, mert a legutóbbi községi képviselőválasztásnál én a radikális listán voltam jelölt s nem a német párttal tartottam.

A száz ezer dináros váltóról elmondotta, hogy az tényleg fedezeti váltó volt, azonban mint hogy külföldön tartozásai voltak, az ellenértékét ezek kifizetésére fordította. Tagadja azonban, hogy ebből az összegből egy parát is a saját céljaira használt volna fel.

Ezzel a vádolt befejezte memorandumának felolvasását. Utána Ewinger Jánost hallgatták ki, aki elmondotta, hogy a gyár alapítójaként háromszáz ezer dinár volt és a száz ezer dináros váltóról azt vallotta, hogy azt a gyárnak Csehszlovákiában levő tartozásaira fordították. Tagadta, hogy a könyveket meghamisították s ő azt is mondta, hogy Kollinger indított ellene hajszát. Kollinger azért haraguzik rájuk, mert nem teljesítették jogesetüket igényeit.

Ewinger Mihályról az elne emelt külön vádra elmondotta, hogy vitt ugyan haza árut a gyárból, de ezt azért kellett megtenni, mert pénz nem volt és a munkásokat akarta kifizetni. A tanuk közül Hannes János, a Jugoszlávia biztosi becskeréki fiókjának vezetőjét hallgatták ki, aki elmondotta, hogy a gyárat és a faterpet összesen 377.000 dinárra biztosították, később a biztosítási összeget maga Ewinger redukálta 50.000 dinárra.

Csotvics Zlatko ügyvédjelölt előadta, hogy annak idején ő csinálta meg az alapszabályokat Ewingernek. Elmondta, hogy jelen volt a biztosítási végrehajtásnál, amelyet Ewinger ellen fogantattak és ő találta meg a kemencében elrejtve az árak jelentékeny részét.

Több jelentéktelen tanuvallomás után az elnök a tárgyalást berekesztette.

Kitelepítenek egy községet töltésépítés miatt

A Mitrovica—zsupanjai ármentesítő társulat közgyűlése

Szremszkamitrovicáról jelentik: A Szremszkamitrovica—zsupanjai ármentesítő társulat vasárnap tartotta meg kilencedik évi rendes közgyűlését, amelyen dr. Radivojević Jovo, az ármentesítő társulat elnöke elnökelt. A közgyűlésen az érdekl. községek ötvenhét delegátusa vett részt, akik 562 szavazat mellett rendelkeztek.

A közgyűlés legfontosabb tárgya a jövő évi költségvetés megállapítása volt és a közgyűlés rövid vita után az ármentesítő társulat költségvetési összegét 24.033.000,00 dinárban állapította meg. Wolf Ferenc ármentesítő társulati titkár ismertette ezután az igazgatóság jelentését, amelyből kitudt, hogy a szávamani töltésmunkálatok gyors ütemben haladnak előre és ezeknél a munkálatoknál naponta 8.000 köbméter föld kerül feldolgozásra. A munkálatok megkezdése óta 1.225.991 köbméter, ebből az idén 789.931 köbméter került feldolgozásra. A vállalkozók a munka megkezdése óta 10.929.515,36 dinár készpénzt kaptak, amelyből egy részt a munkálatok zavartalan befejezésének biztosítására letétként kezelnek. A jelentés kiemeli, hogy az ármentesítő társulatnak az anyagi kérdések nagy gondot okoznak mert az érdekl. községek és testületek így többek között a brodi vagyongyűjtés nem tesz eleget fizetési kötelezettségeinek, mielőtt az ármentesítő társulat a kormányhatóságok segítségét kéri a különvességek behajtása érdekében. A jelentés arról is beszámol, hogy a petrovradini vagyongyűjtés megtagadta az ármentesítő társulat által szorgalmazott kölcsön folyósítását és emiatt a Szremszkamitrovica—zsupanjai ármentesítő társulat a szabadalmazott Agrárbanknál és az országos Jelzálogbanknál fog kölcsön iránt érdeklődni. A jelentés foglalkozik még a földök osztályozásának kérdésével is és a közgyűlés úgy döntött, hogy a legközelebbi közgyűlésen fognak dönteni arról, hogy vajon a fizelembé jövő földterületek két osztályba csoportosítandók-e, vagy továbbra is egy osztályba maradónak. A közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot, hogy az ármentesítő társulat szükséges szivattyúit és gépeit a legelőnyösebb ajánlattevővel beszerzezhesse. A jelentés azzal végződik, hogy Vinkovci környékén néhány községet, mintegy negyvenezer hold területtel, az ármentesítő társulat érdekl. községeibe vonnak be és ezzel az ármentesítő társulat érdekl. községei kétszáznyolcvanezer holdra bővül ki. Ezáltal az ármentesítő társulat jövedelmei a legközelebbi négy évben, amíg az új hatalmas Száva-töltés építési munkálatai befejeződnek, nyolcmillió dinárra növekednek.

A közgyűlés még hosszabban foglalkozott Raesa község áttelepítésének kérdésével. Tudvalevőleg a földes egy része Raesa község határán keresztül megy és így felmerült annak szükségképpen, hogy a községet kitelepítsék és máshová helyezték át. A petrovradini vagyongyűjtés kártalanításképpen megfelelő területet ajánlott fel Raesa község lakóinak, de a község lakosai a felajánlott területet nem fogadta el.

Sentaiak!

Rádiót csak régi jónévű szakcégnél vegyenek, mely **tényleges anyagi és erkölcsi garanciát nyújthat**

Konrath-Rádió Senta, Bruckner-ház

Kocsiösszeírás Szuboticán

A szuboticei rendőrség árlejtést irt ki bádogtáblákra

A június 17-ikén kibocsátott forgalmi szabályzat életbeléptetését az egész országban most kezdték meg. A szuboticei rendőrség is megette a szükséges előkészületeket a forgalmi szabályzat életbeléptetésére. Igen sok szabálytalanság történt eddig, amelyek büntetlenül maradtak, csupán azért, mert a szabálytalanság elkövetőit nem lehetett kinyomozni. Hogy ezek az anomáliák megszűnjenek, a forgalmi szabályzat, amely az egész országra érvényes, elrendeli, hogy minden kocsi, parasztkocsikat és fuvarozókocsikat és szekereket is beleértve, számmal kell ellátni és hatósági regisztereket kell vezetni róluk is.

A szuboticei rendőrség közli, hogy a rendőrbiztosok a közeljövőben a városban és a tanyákon össze fogják írni a parasztkocsikat és a többi kocsit is és ezekről regisztereket fognak vezetni. Ha a regiszterek készen lesznek, minden kocsi tulajdonosa kap egy bádog táblát hatósági számmal, amelyet a kocsi hátsó részének baloldalára kell függeszteni.

A szuboticei rendőrség árlejtést irt ki ilyen táblák készítésére. A pályázathoz minden iparigazolvánnyal rendelkező szuboticei festőiparos részvehet. A táblának 14 centiméter szélesnek és 24 centiméter magasnak és hosszúnak kell lenni. A számjegyeket fekete festékkel kell kiférni, a számjegyek alá a Szubotica szót két vagy sárga festékkel. A rendőrség felhívja az érdekelteket, hogy ajánlatukat nyolc napon belül nyújtsák be a főkapitányi hivatalhoz zárt borítékban (második emelet 124. szám) az ár pontos megjelölésével. Miután több ezer ilyen tábla készítéséről van szó, az árakat ehhez képest kell megszabni. A megrendelést a legolcsóbb ajánlattevőnek adják.

Bülów herceg meghalt

Holttestét Németországba szállítják

Rómából jelentik: Bülów herceg egykori német kancellár hétfőn reggel hét órakor meghalt. Holttestét utolsó kívánságához képest át fogják szállítani a Hamburg környékén fekvő Flottbeck-be és az ottani családi sírban fogják eltemetni.

Bülów Bernát a császári Németországnak nemesak a legtipikusabb, de a leghatékosabb politikusa és diplomatája volt. Azok közé tartozott, akik azt vallották, hogy Németországot az első hely illeti meg a birodalmak között.

Mint diplomata, majdnem az összes világvárosokat bejárta. Rómában, ahol nagykövet volt, ismerkedett meg a feleségével, egy olasz arisztokrata hölgygel. Felesége a kulisszák mögött sokban segítette a munkáját.

A grófi címet akkor kapta II. Vilmos császártól, amikor a spanyol-amerikai háború után sikerült Németország számára megszereznie a Karolinákat. Az igazi karrierje 1900–1909-re esik. Ebben az időben a német birodalom kancellári székében ült. Ekkor fejlődött Németország olyan hatalommá, hogy a nyugati államok féltékenysége tetet öltött, Anglia szövetségét ajánlott Berlinnek, de Bülów azon a címen, hogy Németország mindenki irányában fenn akarja tartani a szabadkézi politikáját, visszautasította Anglia ajánlatát. A szabad kéz politikájának égisze alatt vált Németország magatartása mindinkább agresszívvé. A híres marokkói válság, amely egy német páncélosnak a marokkói vizeken való megjelenésében csúcsosodott ki, Bülównak a hercegi címet hozta, de Németország számára ez annyit jelentett, hogy az angol-francia antant végképpen megpecsétlődött. A Bülów-féle diplomáciát abban az időben megtapsolták s nem is sejtették, hogy éppen ez készíti elő a világháború katasztrófáját.

Belpolitikai téren erősen konzervatív volt az elhunyt herceg. Csak akkor kezdett engedni a konzervatívizmusából, amikor Vilmos excsászár felelőtlen kijelentései egyre nagyobb kellemetlenségeket okozott neki. Kancellárságának végén már majdnem alkotmányos huokat pengetett.

Egy ízben megtörtént, hogy Vilmos császár a nyilvánosság előtt azt a beszédet olvasta fel, amelyet Bülów nyújtott át neki, ezzel jelezvén, hogy a császári autokratizmus megszűnt s helyébe lépett az alkotmányos felelősség. Az alkotmányosságnak ez a derengése nem sokáig tartott. Vilmos menesztette az ő sűi Bernátját s a német birodalomban minden továbbment a régi vágányokon.

Bülów herceg még a háború elején játszott aktív szerepet. Rómába küldték, hogy ottani nagy összeköttetésekkel segítségével vegye rá Olaszországot a somlegességre. Ez a küldetése, azonban kudarccal végződött. Bülów herceg visszavonultságából is nagy figyelemmel kísérte az eseményeket. A köztársaság küzdelmeit megértette s magánbeszélgetések során rokonszervét fejezte ki irányukban.

TÖZSDE

Zürich, okt. 28. (Zárlat.) Beograd 9.12.5, Páris 20.33, London 25.17.5, Newyork 51.05, Brüsszel 72.20, Milánó 27.04, Madrid 73.80, Amsterdam 208.10, Berlin 123.44, Bécs 72.55, Szófia 3.74, Kópia 15.29.5, Varsó 57.80, Budapest 90.28, Bukarest 3.08.

Zagreb, okt. 28. (Zárlat.) Páris 221.77—223.77, London 275.49—276.29, Newyork 56.35—56.55, Zürich 1094.60—1097.40, Milánó 295.24—297.24, Amsterdam 2277.50—2283.50, Berlin 1351.25—1354.25, Bécs 793.29—796.29, Prága 167.11—167.91, Budapest 987.82—990.82.

Szombori terménytőzsde, okt. 28. Buza 185—190 dinár, rozs 145—150 dinár, zab 137.50—142.50 dinár, árpa 115—125 dinár, tavaszli 140—650 dinár, bab 590—600 dinár, tengeri 150—155 dinár, új 107.50—112.50 dinár, liszt 0-ás 290—295 dinár, 2-es 270—285 dinár, 5-ös 240—250 dinár, 6-os 215—225 dinár, 7-es 180—190 dinár, 8-as 120—130 dinár, korpá 100—119 dinár. Irányzat: változatlan.

Noviszdai terménytőzsde, okt. 28. Buza bácskai 77 kg. 190—192.50, bácskai 78 kg. 192.50—195, bánáti 77 kg. 187.50—192.50, szerémi 77 kg. 187.192.50. Árpa bácskai és szerémi 145—150. Tengeri bácskai csöves 70—75, bácskai új. 105—110, bácskai új XII—I. 125—130, bácskai új III. Duna 142.50—147.50, bácskai új IV—V. 145—150, bácskai száritott X. 145—150, bácskai száritott X. Duna 150—152, bánáti Duna III. 142.50—147.50, bánáti Begej III. 142.50—147.50, szerémi új 105—110, szerémi új XII—I. 125—130, szerémi Duna III. 142.50—147.50, szerémi száritott X. 145—150. Liszt 0gg és 0g bácskai 295—310, 2-es 270—280, 5-ös 245—255, 6-os 210—220, 7-es 175—185, 8-as 115—125. Korpá bácskai, szerémi és bánáti jutazsákokban 105—110. Irányzat gyenge. Forgalom: vagon 91 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, okt. 28. Határidőüzlet: Buza októberre 23.84—24, zárlat 23.93—23.94, májusra 24.50—24.60, zárlat 24.52—24.54. Rozs márciusra 17.62—17.74, zárlat 17.77. Tengeri májusra 17.35—17.42, zárlat 17.40—17.42. Készárúpiac: buza 21.55—24.15, rozs 15.30—15.40, takarmányárpa 15.25—16.50, sörárpa 17.50—25, köles 11—12.50, repace 52—53, tengeri 19.50—19.75, zab 14.50—15.70, korpá 10.30—10.70. Irányzat lanyhább.

Chicago terménytőzsde, okt. 28. Középfolyamok: Buza december 125, március 133 háromnyolcad, május 136 háromnyolcad. Tengeri december 92, március 98 egynegyed, május 94 háromnegyed.

Winnipeg terménytőzsde, okt. 28. Középfolyamok: Buza október 134 egynegyed, december 137 egy-nyelcad, március 143 háromnyolcad.

Liverpool terménytőzsde, okt. 28. (Zárlat.) Buza október 8 sh 8 és fél d, december 9 sh 1 d, március 9 sh 8 egynegyed d, május 9 sh 11 és fél d.

Vizállás

A noviszdai hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 64 (—5), Apatin 130 (—7), Bogojevó 150 (+4), Palánka 86 (—0), Noviszd 74 (—1), Zemun 38 (—4), Pansevo 4 (—4), Szmederevo 123 (—4). Száva: Zagreb 80 (—20), Mitrovia 154 (+52), Beograd 25 (—3). Tisza: Senta 78 (—10), Titel 62 (—6).

A Bácsmegey

NAPLÓ
bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részesül a könyvkedvezményekben

HIREK

— A jubiláló Karlovác üdvözli a miniszterelnököket. Beogradból jelenti az Avala: Zsivkovic Petar miniszterelnök-bellügyminiszter a következő szövegű üdvözlő táviratot kapta Karlovác város előjáróságától: »Karlovác szabad királyi város előjárósága a város fennállásának háromszázötven éves jubileuma alkalmából megtartott ünnepi ülésről üdvözli Jugoszlávia királyság első miniszterelnökét, azzal az őszinte óhajjal, hogy hatalmas és egységes hazánk felvirágoztatása érdekében kifejtett munkáját teljes siker koronázza. Podrucsan Gusztáv polgármester.«

— Osztójcs Szelimir szuboticei polgármester visszatért Beogradból. Osztójcs Szelimir, Szubotica város polgármestere, aki a közigazgatási bizottság határozata folytán pénteken Beogradba Jutoszt, hogy az állatvásár megtartása érdekében közbejárjon a földművelésügyi miniszteriumban, vasárnap visszaérkezett és hétfőn elfoglalta hivatalát. Az állatvásár november 4-ikén való megtartásáról még nem történt végleges döntés.

— Sztarcevic Mátó szuboticei törvényszéki bírót Zagrebba helyezték. Az igazságügyminiszter előterjesztésére Öfelsége ukázott irt alá, amellyel szolgálati érdekből a szuboticei törvényszéktől a zagrebi törvényszékhez helyezte Sztarcevic Mátó tanácselnököt. Sztarcevic Mátó több éven keresztül működött a szuboticei törvényszéken mint tanácselnök és egy időben az államügyészséget is vezette. Sztarcevic Mátó Szubotica jogi életében előkelő helyet foglalt el és alapos jogi tudásával a szuboticei jogászvilág osztatlan tisztelét és megbecsülését vivta ki.

— Jegyzői áthelyezések. Szomborból jelentik: Jovanovic K. Milorád főispán Jankovic Vladimir sztari- vrbászi jegyzőt Bukinba, Gojkovic Géna bukini jegyzőt Csantavirre, Borota Branislav csantaviri jegyzőt Sztari vrbászra, Telesán Milivoj beljei jegyzőt Koplinára és Lepoje Petar koplinai jegyzőt Boljére helyezte át.

— Kedden tartják meg Szubotica város októberi közgyűlését. Szubotica város képviselőtestületi ülését kedden délelőtti kilenc órakor tartják meg a városháza közgyűlési termében. A közgyűlés napirendjén számos fontos várospolitikai kérdés szerepel.

— A dunai flottilla szlávája. Ncviszadról jelentik: A Noviszadon állomásozó dunai flottilla október harmincegyedikén csütörtökön tartja szláváját annak a napnak az emlékére, amikor a jugoszláv haditengerészetet megalapították Az ünnepség délelőtti tíz órakor kezdődik a téli kikötőben. A vendégeket szállító különhajó kilenc óra husz perckor indul a hajóállomásra. A házigazda tisztjét Grgics A. Márkó korvett-kapitány látja el.

— Rövidesen elkészül a közlekedésügyi miniszterium új palotája. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszterium Nemanjina uccal új palotája már tető alá került és rövidesen befejezik a belső berendezési munkálatokat is. A befejező munkálatok a monumentális új palotában serényen folynak és a közlekedésügyi miniszterium az eddigi tervek szerint legkésőbb ez év végéig beköltözik az új épületbe.

— A kínai kormánycsapatok győzelme. Pekingből jelentik: A kínai hadügyminiszterium közli, hogy a kormánycsapatok elfoglalták Loiang városát és több mint ezer foglyot ejtettek.

— Ünnepi beszéd közben rosszul lett Budapest rendőrfőkapitánya. Budapestről jelentik: A budapesti államrendőrség több tagját kitüntették és a kitüntetések ünnepség keretében adták át a kitüntetett rendőröknek. Az ünnepségen a program szerint Bezegh-Huszagh Miklós rendőrfőkapitánynak kellett volna üdvözlő beszédet mondania, de alig mondott néhány szót, hirtelen megtántorodott és ha el nem kapják, végig zuhant volna a földön. Azonnal orvost hívtak, aki hosszabb pihenést ajánlott Bezegh-Huszagh rendőrfőkapitánynak.

— Meghalt egy éhségstrájkoló magyar kommunista. Budapestről jelentik: Egy hét óta tart az elítelt vagy vizsgálati fogságban levő magyar kommunisták éhségstrájkja. A strájkolók közül sokan kidőltek, kevesen vannak már, akik még most is folytatják az éhségstrájkot. Egyelőre a koplalók között vannak még a kommunista vezetők, akik a vidéki fegyintézetekben strájkolnak és még mindig kitartanak az éhségstrájk mellett a letartóztatott nők. A pestvidéki ügyészség fogházában az orrukon keresztül, a Markó uccai fogházban a szájukon keresztül táplálják az éhségstrájkolókat. A pestvidéki ügyészségen most hozták meg az első szigorú büntetést. Minden kedvezményt megvontak az éhségstrájkolóktól. Az éhségstrájkolók hozzátartozóival közölték, hogy nem látogathatják meg az éhségstrájkolókat, nem írhatnak nekik levelet sem csomagot, sem könyvet nem adhatnak nekik. Hétfőn délután a váci fegyházban meghalt Lévi Sándor, a Szántó-ügyből kifolyólag, mint veszedelmes kommunista három és fél évi fegyházra ítélték. Lévi hét nap óta nem vett magához táplálékot és mint megállapították szivgyöngeség ölte meg.

— **Negyvennyolc éves dédánya.** Párisból jelentik: Éve Bertonelle párisi szabóné, aki a Montmartre egy kis utcájában lakik, a legfiatalabb dédánya az egész világon. Ez a párisi dédánya mindössze negyvennyolc éves. Tizenégy éves korában ment férjhez és tizenöt éves korában már gyermeke volt. Leánya született, aki tizenöt éves korában szintén férjhez ment és egy év múlva leánygyermeknek adott életet. Így tehát Madame Bertonelle harmincegy éves korában már nagymama volt. Unokája követte a családi tradíciót, tizenhét éves korában ő is férjhez ment, rövidesen neki is gyermeke született, úgyhogy Bertonelle asszony negyvennyolc éves korára dédánya lett. Ha ez így megy tovább ebben a családban, az asszony legkésőbb hatvanéves korában már élvezheti az olyan keveseknek megadott újkanyai örömeit.

— **A hitelezők csődöt kértek a Franco Romana bank ellen.** Bukarestből jelentik: A Banca Franco Romana több hitelezője megjelent az ilfovi törvényszék kereskedelmi bírósága előtt és kérték, hogy a bank ellen nyissák meg a csődöt és indítsanak bűnügyi eljárást a vagyont eltékozló igazgatók ellen.

— **Öngyilkos lett egy elszegényedett orosz nagyparas.** Varsóból jelentik: Rynszky egykori többszörös milliommos, a régi Oroszország közgazdasági életének egyik legjelentősebb alakja, akinek Bakuban hatalmas petrolumtelepei voltak és akinek vagyonát több mint kétszáz millió márkára becsülték, Varsóban föbélte magát. Rynszky 1920-ban menekült Oroszországból Lengyelországba és teljesen elszegényedett.

— **Megkezdődött Berlinben a nemzetközi vasutaszövetség kongresszusa.** Berlinből jelentik: A nemzetközi vasutaszövetség kongresszusa megkezdődött. A kongresszusra a legtöbb állam delegátusa elutazott. A tárgysorozatban a vasuti és a repülőforgalom szoros kooperációja is szerepel.

— **Tizennyolc halálos ítéletet hajtottak végre vasárnap Oroszországban.** Londonból jelentik: Moszkvából érkezett jelentés szerint vasárnap tizennyolc halálos ítéletet hajtottak végre Moszkvában. Többek között kivégeztek egy lelkesítő is, mert amikor a templomot a szovjethatóság be akarta zárni, tiltakozott ez ellen és megkongatta a harangokat. A falubeliek erre összecsofultak és szembeszálltak a hivatalnokokkal.

— **Megmérgezte magát egy gyilkos legyenc.** Bécsből jelentik: Két nappal ezelőtt életfogytig tartó fegyházra ítélték Weigl mérészárossegédet, aki meggyilkolta munkaadóját és a vele közös háztartásban élő asszonyt, Weigl cellájában megmérgezte magát.

— **Két vasuti szerencsétlenség.** Zagrebból jelentik: Hétfőn két vasuti szerencsétlenség történt: Az egyik szerencsétlenség a Szarajevó—mosztári vonalon történt. A Neretva völgyében a nagy esőzés miatt hegyesuszamlás keletkezett és mintegy hatvan méter hosszúságban szétrombolta a vasuti pályát. A 44. számú tehervonat hétfőn reggel Mosztár felé igyekezett és a mozdonyvezető nem vette észre, hogy a pálya megrongálódott. Ennek következtében a vonat kiskilótt és két vasuti kocsi a Neretvába zuhant. A mozdonyvezető és a vonatvezető súlyosan megsebesültek. Emberéletben nem esett kár. A másik vasuti szerencsétlenség a bródi állomáson történt, ahol egy tehervonat belefutott egy tolatómozdonyba. Mindkét mozdony erősen megrongálódott, de emberéletben itt sem esett kár. Az anyagi kár százezer dinár. A forgalomban nem volt nagyobb fennakadás.

— **Öngyilkos lett egy zagrebi színésznő.** Zagrebból jelentik: Hétfőn reggel egy fiatal leány holttestét húzták ki a halászbok a Szávából. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a hulla Lovrencsics Branka huszéves zagrebi színésznő holtteste. Lovrencsics Branka három nappal ezelőtt tünt el szüleinek Drascovic uccai lakásáról. Megállapította a nyomozás, hogy a fiatal színésznő, aki ebben az évben végzett el a színiiskolát és szép karriert jósoltak neki, két évvel ezelőtt már egyszer öngyilkos akart lenni.

— **A tengerbe veszett Ditemann amerikai pilóta.** Londonból jelentik: Az »Aranyszarvas« nevű repülőgép, amely a múlt hét elején startolt Amerikából az óceán átrepülésére, nyomtalanul eltűnt. A repülőgép-

nek, amelyen csak Ditemann amerikai pilóta ült, még szerdán meg kellett volna érkezni Londonba, azonban egész héten hiába várták a repülőgépről semmi hír sem érkezett. Miután Ditemann csak annyi benzint vitt magával, amennyi szerdájig volt elegendő, valószínűnek tartják, hogy a tengeren kénytelen volt leszállni és a hullámok között lelte halálát.

— **Merényletet kíséreltek meg a japán miniszterelnök ellen.** Tokióból jelentik: Hamagucsi japán miniszterelnök ellen merényletet kíséreltek meg. Amikor autójával a miniszterelnökségről elrobogott, akocsira ugrott egy fiatalember és kezében tört szorongatót. A sofőr nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem gyorsan lefékezett, mire a merénylő leesett a földre. Azonnal letartóztatták és a rendőrségre szállították, ahol megállapították róla, hogy elmebajos.

— **Kémkedési ügy az állami bíróság előtt.** Beogradból jelenti az Avala: Az állami bíróságon hétfőn tárgyalták Humris Atif mechanikus bűnügyét, akit az ügyészség egy szomszéd állam javára végzett kémkedés büntetével vádolt. Humris harminchárom éves és a boszniai Rajzovi községben született. A vádrat szerint 1920 áprilisától 1923 októberéig az egyik szomszéd állam szolgálatában állott, amelynek számára kémkedett. A vádlott a tárgyaláson nem ismerte be a tettet és azt állította, hogy meggyőződéses szocialista, aki nemcsak, hogy nem kémkedett idegen állam számára, hanem amit az illető államtól megtudott, azt nyomban tudomására hozta az érdekelt jugoszláv hatóságoknak. A bizonyítási anyag felolvasása, a vádbeszéd elhangzása, valamint Popovic Nenád ügyvéd védőbeszéde után a bíróság úgy határozott, hogy az ítéletet kedden délelőtt tizenegy órakor hirdeti ki.

— **Svájcban erősen havazott.** Európaszerte még mindig változó az időjárás. Állandóság jelei még nem mutatkoznak. Egész Közép-Európában igen hűvös van. Zürichből jelentik: Svájcban szombat éjszakától vasárnap reggelig havazott. Franciaországban szintén fagyott az éjjel. A meteorológiai intézet jelentése szerint inkább derült és főleg éjjel igen hűvös idő, esetleg éjjeli fagy várható.

— **Tizennégy halálos ítéletet hozott az asztraháni szovjetbíróság.** Rigaiból jelentik: Az asztraháni szovjetbíróság tizennégy kereskedőt és hivatalnokot halálra, száznolc vádlottat pedig egytől tíz évig terjedő börtönbüntetésre ítélte.

— **A gázoló konzervkirálylány ravasz ügyvédje.** Régi közismert jelenség, hogy Amerikában mindig a nőknek van igazuk, nemcsak házassági és szerelmi ügyekben, hanem ügylátszik még — gázolási ügyekben is. Legutóbb például Shaty kisasszony, az egyik amerikai huskonzervkirálylány leánya állott a csikagói törvényszék előtt gázolással vádolva. A huskonzervkirálylány robogó autójával elgázolt egy szegény hivatalnokot, akinek emiatt le kellett vágni az egyik lábát. A hivatalnok most 100.000 dollár kártérítést követel Shaty kisasszonytól. A fiatal hölgy azzal védekezett, hogy a hivatalnok valóságban beierohant a kocsiába, mintha vak lett volna. Tanul azonban nem voltak az esetnek és így a gázoló hölgy ügye meglehetősen rosszul állott. Ekkor az ügyvédnek mentő ötlete támadt. A láthatóan rövidlátó panaszostól megkérdezte: — Elfőrtött az ön szemüvege a szerencsétlenségnél? — Nem — válaszolta gyanútlanul a panaszos — nem is volt rajtam akkor a szemüvegem. — Ime, mondta diadalmasan az ügyvéd, most már láthatja a bíróság, hogy a felelősség egyedül a sértettet illeti, mert ha rövidlátó léte szemüvege nélkül megy át a forgalmas utcán, akkor megérdemli, hogy valami bal eset érje. Ő felelős az egész ügyért és még Shaty kisasszonynak volna joga őt beperelni, amiért ártatlanul bíróság elé állította. Ettől azonban védelemcmen nagy-lelkűen eltökélt. A bíróság teljesen magáévá tette ezt az érvelést és nyomban felmentette a milliommosleányt. A szegény elgázolt ember egy cent kártérítést sem kap amputált lábáért.

— **A vajdasági munkáskamara esti tanfolyama Noviszádon.** Noviszádról jelentik: A vajdasági munkáskamara a noviszadi református elemi iskola termeiben esti tanfolyamot nyit, amelyen teljes irodalmi képzési nyelhetnek a jelentkezők. A tanfolyamon, amely november hatodikán kezdődik, szakianárok vezetés alatt számtant, könyvvitelt, mértant, rajzolás német és esperanto nyelvet, valamint gyorsírást tanítanak. Ismertetik a tanítványokkal a munkásbiztosítási, munkásvédelmi és szakszervezeti törvényeket.

— **Vasuti szerencsétlenség Olmütz közelében.** Olmützből jelentik: Hohenstadt és Baddingsdorf között vasárnap reggel vasuti szerencsétlenség történt, amelynek egy emberélet esett áldozatul. Egy motoros vonat összeütközött a közeledő személyvonat mozdonyával. Az összeütközés következtében Tietztrunk mérnök, építési tanácsos meghalt. A motoros sofőrje és a vonalmester oly módon menekültek meg, hogy az utolsó pillanatban kiugrottak a kocsiból.

— **Ötvennégy utassal és személyzetével elsüllyedt egy hajó.** Newyorkból jelentik: Borzalmas hajókatasztrófia történt ma. Egy halászhajó 54 utassal és személyzetével vihartölcsérbe került és elsüllyedt. Az utasok közül egy sem maradt életben. A víz felületén mentőövvel derekukon uszó holttesteket találtak. A szerencsétlenség olyan gyorsan következett be, hogy segítségkérésre gondolni sem lehetett.

Kozmetikai intézetemben a legmodernebb szépségápolást garancia mellett végzem. Szeplők végleges kikézelése elektrolizissal (többé nem ujulnak meg). Hajszálakat, szemölcsöket nyomtalanul távolítok el. Saját készítésű szeplő, májfolt, mitesser, pattanás elleni és arcfehérítő szerek otthoni kezelésre, puderek, szappan, krém, arcvíz stb. kaphatók. Vidéki megrendelésre utánvétellel küldök. Tanítványok kiképzése. Roth Olga Szubotica, Kralja Alekszandra ul. 4.

Uj szerb tanfolyam kezdődik november 5-ikén Szubotcán. November 5-ikén Szubotcán új szerb tanfolyam nyílik kezdők és haladók részére. Beiratások november 4-ikén és 5-ikén a Vilsonova utcában levő polgári leányiskolában, a Pravni Fakultattal szemben. A tanfolyam tartama három hónap.

Naptárárusítók figyelmébe!

Már most rendelje meg az

1930-as

naptárszükségletét, mert csak így biztosíthatja, hogy idejében meg is kapja a kalendáriumokat.

Az 1930-ik évi

„**MINERVA**”

NAPTÁRAK

szétküldése megkezdődött. A szétküldés a rendelés beérkezésének sorrendjében történik. A

Minerva Naptárakat

a közönség megismerte, megszerette s keresi, úgy hogy azok árusítása nyugodt és biztos kereteket jelent.

Az 1930-as esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Képes Családi Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szíve Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Vidám Naptár
7. Kis Naptár

Minden naptár más-más szöveggel s más-más regény van mindegyikhez mellékelve.

Aki naptárakat akar árusítani, kérjen tőlünk ajánlatot.

Minerva-nyomda
Szubotica

»**DAMA**«

fehérenemű és
kézimunka szalon

Elvállal női-, férfi- és
gyermekfehéreneműt
a legolcsóbb
árban

Monogrammozást és
drukkolást vállalunk

TOLSTOJEVA ULICA 21
Kenyérgyár ucca

— Veszedelmes méreteket öltött az arab nemzeti mozgalom. Párisból jelentik: Egy beiruti francia távirat szerint az arab nemzeti mozgalom az utóbbi időben a palesztinai zavargásokkal kapcsolatban újból lábra kapott és veszedelmes méreteket öltött. El Atras pasa szultán kongresszust hívott össze, amelyen a druzok vezerein kívül Szíriából, Egyiptomból, Palesztinából és Transzjordániából is érkeznek delegátusok. A kongresszust Nabakban, a transzjordániai sívtag közepén tartják meg.

— Halálkozás. Özvegy Ognyanov Lázárné ötvenhatéves korában meghalt Szubotcán. Az elhunytban, akit ismerősei jószívűen szerettek és megbecsültek, Ognyanov Emilia, a szubotcai vasutigazgatóság litográfiai rajzolónője édesanyját gyászolva. Temetése kedden délután két órakor lesz a központi halottasházában.

— A szubotcai francia klub hangversenye. A szubotcai francia klub november 5-ikén hangversenyt rendez klubhelyiségében. A hangversenyen Placide Defour énekesnő és Marcelle Heulin zongoraművész, a párisi zeneiskola művészei működnek közre.

— Kukoricalapásért egyévi börtön. A szubotcai törvényszéken hétfőn tárgyalta dr. Boski Ivó tanácselnök büntetőtanácsa a betöréses lopással vádolt Darabos Simon és Graca Antun pacisri földművelők bűnügyét. A vád szerint Darabos és Graca 1928. év április hónapban Hajnal Mihály gazdálkodó kukoricagöréjét, amely lakattal volt elzárva, feltörték és onnan tíz zsák csöves kukoricát vittek el. A tárgyaláson a közvédat dr. Mátyás Alekszandar államügyész képviselte. A kihallgatásnál mindkét vádlott tagadta a bűneselekményt. Darabos eladta, hogy a kérdéses napon kocsijával Pacsirról Bajmokra haladt, ahonnan dohánnyt akart hozni. A kocsiján volt Graca Antal is, akit mint napszámot vitt magával. Utközben az egyik kerék eltört, úgyhogy a kerék helyére egy darab fát kellett kötni. A lopott kukoricáról egyáltalában nincs tudomása. A lopás után a csendőrök megjelentek nála és miután azt mondták, hogy a nála talált kukorica Hajnal Mihály göréjéből származik, kétszázötven kiló kukoricát lefoglaltak, elvittek és átadták Hajnal Mihálynak. A másodrendű vádlott szintén tagadta, hogy bármi része volna a lopásban. Hajnal Mihály sértett tanuallomásában azt adta elő, hogy reggel korán göréjét feltörte találta. Azonnal jelentést tett a csendőrségnél, amely megindította a nyomozást. A bíróság kihallgatta még Sesevics csendőrmestert, aki kijelentette, hogy néhány órával a lopás után pontosan megállapították a kocsinymot, amely Hajnal szállásától vezetett Darabos szállására. Azt a helyet is megállapították, ahol a kerék eltört és fát tettek a kocsikerék helyébe. Mind-ezek a nyomok pontosan Darabos szállására vezettek, ahol megtalálták a kukoricát. Ugyanezt vallotta Ikrás Szretén csendőrmester. A bizonyítás után dr. Mátyás Alekszandar ügyész hivatkozva az eskü alatt tett vallomásokra, teljes egészében bizonyítottnak látta a vádat és kérte a vádlottak szigorú megbüntetését. A bíróság ezután kihirdette ítéletét, amely szerint Darabos Simon és Graca Antun lopás bűntettében mondtotta ki bűnösnek és egyenként egyévi börtönrre ítélte. Az államügyész szigorításért felebbezett.

— Álarcos banditák kiraboltak egy özvegyasszonyt. Beogradból jelentik: Vakmerő rablótámadás történt vasárnapra virradó éjjel a Kragujevac melletti Prnjavor községben. Három álarcos rabló behatolt Arandjelovics Lepozava módos prnjavori özvegyasszony házába, guzsbakötötték az asszonyt, majd fenyegetésekkel arra kényszerítették, hogy minden otthon őrzött pénzt és értéktárgyat adja át nekik. A banditák több ezer dinár készpénzt, huszonkilenc arany dukátot és más ékszereket raboltak el az özvegytől, majd elmenekültek. A büntényt csak reggelre kelve fedezték fel és a csendőrség a rablók kézrekerítésére erélyes nyomozást indított.

— Repülőszerecséltenség Génua közelében. Génuából jelentik: Borzalmas repülőszerecséltenség történt a génuai kikötő előtt. Egy hidroplán, amely utasokat szállított, leszállásra kényszerült és valamennyi utasával elmerült. A hidroplán Nápolyból indult, de Livorno közelében borzalmas viharba került, úgyhogy le kellett szállnia a vizre. Közben segítséget kért és a Famiglia olasz gőzös ért oda elsőnek. Kötelek segítségével vontatni kezdte a hidroplánt, de a kötelek elszakadtak, mire a gőzös otthagya a hidroplánt azzal, hogy segítséget hoz. Csakhamar egy olasz torpedónaszád ment ki a hidroplán után, azonban már nem találta meg. A hidroplán hét utasával együtt elsüllyedt és a víz már csak a holttesteket vetette parra.

— Terméketlenítési műtétek miatt a vádlottak padjára került egy osztrák sebészstanár. Grácból jelentik: A kerületi törvényszéken hétfőn kezdték meg a főtárgyalást dr. Schmerz Hermann sebészstanár bűnperében. Dr. Schmerz azért helyezték vád alá, mert terméketlenítési műtéteket hajtott végre. A szocialista szervezetek tagjaitól 30 sillinget, másoktól pedig 200 sillinget kért egy-egy ilyen műtétért. A vádlott nem jelent meg a tárgyaláson és beadványában közölte, hogy orvosi titoktartás köti és ezért nem adhat semmiféle felvilágosítást.

— Október 3-ikáig felvesznek még növendékeket a francia óvodába. A szubotcai francia óvoda előkészítő munkálatait teljesen befejezték és az óvoda elkészülten áll a megnyitásra. Eredetileg november elsején akarták az óvodát megnyitni, de ezt az ünnepnapra való tekintettel november negyedikére halasztották el. Növendékeket még október harmincegyedikéig felvesznek az óvodába. A beíratásra névze Györgyevics Jován törvényszéki bíró, a francia klub elnöke ad felvilágosítást.

— Kiskiklott egy tehervonat a Szarajevó—mosztári vonalon. Szarajevóból jelentik: Vasárnap este egy tehervonat, amely uton volt Szarajevóból Mosztár felé, kiskiklott. A baleset a pálya egyik lejtős fordulójánál történt. A mozdony és öt tehercsovi kiugrottak a sínelől és eltorlaszolták a vonalat, amelyen csak a hétfői nap folyamán tudták helyreállítani a forgalmat. Emberáldozata nincs a szerencsétlenségnek, az anyagi kár azonban jelentékeny.

ODOL *ODOLUJ*
PÁTE
DENTIFRICE
tisztít — üdit — kiadós

— Macdonald naponta tornázkik a Duchesse of Newyork fedélzetén. Londonból jelentik: Macdonald a Duchesse of Newyork fedélzetén résztvevő a vasárnapi istentiszteleten. A jelentés szerint nem igazak azok a hírek, hogy az ut fáradaimai megviselték az angol miniszterelnököt. Macdonald teljesen friss és naponta elvégzi a legnehezebb tornagyakorlatokat is a hajó tornatermében.

— A reformáció emlékműve a szubotcai evangélikus templomban. A szubotcai evangélikus egyház-község előjárómaga közli, hogy a reformáció emlékmű-ünnepét — lelkes hiányában — nem október 31-ikén, hanem az azt követő vasárnapon a november 3-iki rendes istentisztelet keretében fogják megtartani. Az istentiszteletet Acház Béla budiszavai lelkész végzi. Ugyanakkor hirdetik ki a további istentiszteletek sorrendjét is. A november 3-iki istentisztelet végeztével offertorium-gyűjtés lesz a Gusztáv Adolf-egylet és a torzai árvalah javára.

— Emelkedett a munkanélküliek száma a Vajdaságban. Noviszadról jelentik: A noviszadi munkásbörze jelentése szerint október huszonegyedikétől huszonhetedikéig 205 személy, köztük 83 nő jelentkezett munkáért. A börze 79 esetben közvetített. A munkanélküliség emelkedő tendenciát mutat, ami a mezőgazdasági munkák befejeződésével áll összefüggésben.

— Négyévi fegyházra ítélték egy orvvadászt, aki megsebesített egy vadért. Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken hétfőn tárgyalta Jankovics Alekszander baranyai orvvadász bűnügyét. Jankovicsot az ügyesség szándékos emberölés kísérletével vádolta. A vádirat szerint 1923 január 28-ikán Jankovics hat fársával vadászni ment gróf Draskóczy földbirtokos erdőjébe. A vadőrök észrevették őket és egyiküket, Jankovicsot öcsét fel is ismerték, mire felszólították, hogy álljon meg. Ugyanekkor Jankovics Alekszander az egyik fa mögül rálőtt a vadőrökre, akik közül Ördög Sándort eltalálta a golyó. Ördögöt súlyos sérüléssel kórházba szállították, Jankovicsot pedig a csendőrség letartóztatta. A tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy Ördögre lőtt, azt állította, hogy özre célzott, de a golyó célt tévesztett. A bíróság több tanu kihallgatása után Jankovicsot szándékos emberölés kísérlete miatt négyévi fegyházra ítélte. Az ítélet kihirdetése után a vádlottat vizsgálati fogságba helyezték.

— A noviszadi zsidó négyelet teadélutánja. Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó négyelet november harmadikán teadélutánt rendez a Szloboda-szálló nagytermében.

— A szubotcai francia klub közgyűlése. A szubotcai francia klub október 31-ikén délután 5 órakor tartja évi közgyűlést, amelyre ezután is meghívja tagjait.

— Három évre ítélték a vallásügyi miniszterium sikkasztó pénzbeszedőjét. Beogradból jelentik: A beograd törvényszéken hétfőn tárgyalta Arandjelovics Vaszilijének, a vallásügyi miniszterium volt pénzbeszedőjének bűnügyét. Arandjelovicsot az ügyesség azzal vádolta, hogy a vallásügyi miniszteriumtól hosszabb időn keresztül összesen 416.000 dinárt sikkasztott. A pénz a sikkasztó barátjának, egy beograd támburáslnyának társaságában elmulatta. A bizonyítási eljárás lefolytatása, valamint a perbeszéd elhangzása után a bíróság Arandjelovicsot háromévi börtönrre ítélte. A vizsgálati fogsággal két évet, négy hónapot és huszonhat napot vettek kitöltöttnek.

Ha gallérját, fényesen, fehérén és elegánsan akarja viselni, akkor küldje 445
PIUKOVIC
gőzmozdóba
Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

Olesőbb lett a **petróleum**
Értesítem a t. vevőközönseget, hogy a világitási szezon kezdetével a petróleum árát literenkint **Din. 5.50.-ra** mérsékeltem.
Körösi Géza
gyarmatárkereskedés
Rudić ul. Tel. 513

Iskola- és aktatáskák
valamint ridikülök nagy választékban kaphatók
Andrássynál
Subotica, Csirkep ac

Ecetsav, rizs, kávé, tea, rum
és az összes friss fűszer- és csemege a olcsón beszerelhető
Kovács és Gelányinál
Labor-palota — Telefon 845

Donath Artur
ékszerspecialista
SUBOTICA
Jelačićeva ulica 8.
Steiner cukrászda mellett

Oleso, de jó javítás, kész és rendelt cipőket csak a **gyorstalpaló**
készít. Poštanska ulica 4. Vöröskör mellett. Saját ház **LUSPAI**

„SEXURSAN“
FÉRFIAK RÉSZÉRE
a legjobb **SEXUALIS THERAPEUTIKUM**
huzamosabb hatással
Ismeretét M. U. Dr. GOERISCH nyomán kívánatra ingyen küld
Apotheke „Zur hl. Dreifaltigkeit“ Wien, VI., Gumpendorferstrasse 30

Író- és számozógépek
vételre és eladásra
Betűk, hengerek stb. alkatrészek olcsón
Javítások legolcsóbban
Gemesi
special írógép-mechanikusnál,
Subotica, Fajz Dobanovác ul. 8.

Simon és Bodnár
gépjavitóműhely, vas- és rézöntőde
Subotica, VI. kör Tolstojeva ulica 27. szám (Könyörgyár melletti utc)
Elvállalunk mindentéle mezőgazdasági gépjavitást és alkatrészek ujitását
vasból vagy bármely ötvözetből
Külön osztályunkon: autók, traktorok, gőzmozorok, valamint az összes tügépek javítását specialis szerelési gépjavitó szak-zetion garancia mellett végzünk
vas- és rézöntőde
A beküldött rajzok vagy minták után bármilyen gépalkatrészt a legolcsóbb áron készítenk
Tel. 143 590

Kemény D. Dezső
ecetgyára
értesíti
vevőit, hogy az ecetgyár és iroda az uccayítás következtében is a régi helyén marad: Városi érpalotával szemben, I., Vojacvičeva 5. Bejárát az új ucán. E: alkalommal figyelemzetti a t. háziasszonyokat, hogy ha súlyt helyeznek arra, hogy a tölire el-tett u'orka, paprika és zöld özelekek mindig szépek és jók maradjanak csak Kemény-féle eszencel hasznájának. 216

Meghűlés,
influenza nátha
esetén és egyáltalán a hőmérséklet bármilyen változásánál kenje be testét **ALGA-val**
Az ALGA felfrissít, a hőmérsékletet leso-ruja és könnyű, egészséges alvást biztosít
Gyógyszertárakban és drogériákban
Evegyszerműveléssel együtt 16D.

— **Jurics Márkó sajtóper.** Noviszadról jelentik: Jurics Márkó volt nemzetgyűlési képviselő a »Szuboticske Novine« 1927. július 29-iki számában cikket írt Gyorgyevics Dragoszláv volt főispánról, aki a cikket sértőnek találta és rágalmozásért beperelte a volt képviselőt. A szuboticei törvényszék Jurics Márkót 3.000 dinár pénzbüntetésre ítélte. A noviszadi felelőviteli bíróság hétfőn megszüntette Jurics Márkó ellen az eljárást, mert ez a sajtóper is az amnesztia-rendelet alá esik.

— **Nusics Branislav új darabjának nagy sikere** Beogradban. Beogradból jelentik: A beogradi Nemzeti Színházban vasárnap mutatták be parádés szereposztásban Nusics Branislavnak a világhírű jugoszláv színpadi szerzőnek Nagyhét című új darabját. Nusics, akit a nagyközönség általában a színpadi humor rutinos mestereként ismer, új darabjában csak időnkint csillogtatja meg biztosan ható humorát és témájában, valamint megírásában filozófikus mélységekben jár. A premier előkelő közönsége nagy tetszéssel figyelt az értékes darabot és melegen ünnepelte az illusztris szerzőt.

— **Elloptak egy aranyórát a szuboticei vasúti pénztár előtt.** Hétfőn délelőtt a szuboticei vasúti pályaudvaron, a jegypénztár előtt elloptak egy utas aranyórát láncostul. Az óra régi rendszerű svájci gyártmány, dupla fedelű, leveles domborművel. A fedőlap belső oldalán két emailozott arckép van. A lánc kisíj vastagsága. Az óra és a lánc értéke hatezer dinár. A rendőrség megindította a nyomozást és kéri mindazokat, akik valami adatot tudnak a tolvaj személyéről, értesítsék a rendőrséget.

— **Mestrovics Iván Szuboticián.** Mestrovics Iván, a világhírű jugoszláv szobrászművész hétfőn reggel Szuboticiára érkezett. A művész szuboticei útja magánjellegű. Mestrovics itt lakó barátait Botics Márkó görögkeleti lelkész és Mandics Mihó városi könyvtár-igazgatót látogatta meg és még a hétfői nap folyamán visszatartott Zagrebba.

— **Csökken a községi pótdadó Sztaribecsejen.** Sztaribecsejről jelentik: A községi képviselőtestülete a napokban tartotta rendes havi közgyűlést, amelyen az előjárásúg betervezte a költségvetéstervezetet. A közgyűlés a költségvetést elfogadta azzal, hogy a költségvetésben mutatkozó deficit fedezésére 835 százalékos pótdadót vessenek ki. A jövő évi pótdadó így 125 százalékkal kisebb lesz mint, ahogyan eredetileg tervezték. A folyamathozzási igazgatóság ajánlatot tett a város tulajdonát képező ügynökségi épület megvételére. A képviselőtestület úgy határozott, hogy hajlandó az épületet ötvenezer dináros örkáron eladni, előbb azonban megállapítják, hogy az állomáshoz vezető út kinek a tulajdona. A vasútállomás főnöke ajánlatot tett, hogy a vasuton érkező árak közvetvámát a fuvardíjakkal együtt szedi be, mivel a vámszedés nagy nehézségekkel jár. A képviselőtestület konkrét ajánlat tételére szökött fel az állomásfőnököt. A pénzügyi bizottság javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy miután a vágóhíd az iskolaépítés, az idjosi és topolai utak rendezőhatalára a városnak nagyobb összegre van szüksége, legyen fel a községi kölcsönt. A közgyűlés úgy határozott, hogy az ügyet előbb a szakértőkkel kibővített pénzügyi bizottság tárgyalja le és csak azután terjeszték ismét a közgyűlés elé.

— **A részeg ember halála.** Noviszadról jelentik: A szuboticei ügyészség azzal vádolta Barna Lajos és Sztójkov Sándor szentai kereskedőket, hogy 1924 szeptember 28-ikán Tóth Horti Jánost, aki Barna üzletében ittasan duhajkodott, onnan kilökték, úgyhogy Tóth János elesett és sérüléseibe belehalt. A szuboticei törvényszék múlt év június 15-ikén egy-egy havi elzárásra ítélte Barna Lajost és Sztójkov Sándort, akik azzal védekeztek, hogy Tóth Jánost nem lökték ki az üzletből, hanem kivették, de Tóth annyira ittas volt, hogy nem tudott a lábán megállni, elesett és halálra zuzta magát. A noviszadi felelőviteli bíróság megváltoztatta az elsőfokú ítéletet és Barna Lajost felmentette, míg Sztójkov büntetését helybenhagyta.

— **November 29-ikén tárgyalja a noviszadi felelőviteli bíróság a méregkeverő Eba Anujka bűnügyét.** Noviszadról jelentik: Dr. Gyorgyev Boskó felelőviteli bírósági alelnök büntetőtanácsa november 29-ikére tűzte ki főtárgyalásra Pistonja Baba Anujka kilencvenhárom éves vladimirováci asszony bűnügyét. A méregkeveréssel vádolt öregasszonyt a pancsevői törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte. Dr. Gyorgyev Boskó elnök, tekintettel a felelőviteli bírósági terem szűk voltára, jegyeket fog kiadni a tárgyalásra.

— **Megölte az apását.** Noviszadról jelentik: Kalocsi Antal bogojevói lakos rossz viszonyban élt apósával, Horvát Györgyvel, aki iszákos és zsörtölődő természetű volt. 1926. július 22-ikén Horvát ismét ittas volt és baltával megtámadta vejét Kalocsi Antalt, aki kiragadta apósa kezéből a baltát, rátámadt apósára és néhány fejseccsapással agyonverte. A szombori törvényszék múlt évi július 11-ikén az enyhítő körülmények figyelembevételével Kalocsit hathavi fegyházra ítélte. A noviszadi felelőviteli bíróság hétfőn helybenhagyta az ítéletet.

— **Meghalt egy neves német költő.** Berlinből jelentik: Arno Holz, a hírneves német költő hatvanhat éves korában meghalt. A német irodalmi körök őt akarták az idei Nobel-díjra jelölni Arno Holz egyik megalapí-

tója és vezére volt a német naturalizmusnak. Egyaránt maradandót alkotott a dráma és a líra terén. Leghíresebb könyve a »Phantasus«, rimtelen versek gyűjteménye.

— **Orvosi hír.** Dr. Valdó Félix fogorvosi rendelője az eddigi helyen, Postanska utca 9. szám alatt marad. Ujjeinan teljesen modernül berendezett rendelőjében rendel d. e. 9—12-ig, délután 2—5-ig.

— **Hamis tanazásót követő fegyház.** Noviszadról jelentik: Mrgyanov Jován és Grujics Sztjevan sztpári lakosok a szombori járásbírósnál 1925 november 23-ikán Sesevics Péra és Durán ellen folyó büntető ügyben hamis tanuvallomást tettek. A szombori törvényszék a vádlottakat jelenként két évi fegyházra és négy évi hivatalvesztésre ítélte. A felelőviteli bíróság helybenhagyta az ítéletet.

— **Szerelmi bánatában megmérgezte magát egy rumai leány.** Osztrékról jelentik: Derics Zsófia tizenhat éves rumai leány szerelmi bánatában zsirszódával megmérgezte magát és mire tették észreverték, már halott volt. A fiatal lány tragédiája nagy részvétet keltett Rumán.

— **»Ignis« J. Wirth tüzianyagkereskedés** Palicsi-uton, a kokszot és tüziát házhoz szállít nagyban és kicsinyben.

— **A vajdasági ügyvédi kamara közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A vajdasági ügyvédi kamara dr. Adamovics István elnöklete alatt vasárnap tartotta meg közgyűlést, amelynek napirendjén egyetlenegy tárgy: az 1930. évi költségvetés megállapítása szerepelt. A kamara választmánya tervezetet nyújtott be, amely szerint a kamara bevételei 525.388 dinárra, kiadásai pedig 465.527 dinárra rúgnak. A kiadásokban szerepel 220.000 dinár, amelyet a munkaképtelen ügyvédek és az elhalt ügyvédek családtagjainak segélyezésére fognak fordítani. A kamara lapjának, a »Glasnik Advokatske Komore«-nek kiadására 48.000 dinárt irányoztak elő. Nagyobb összeget szántak az ügyvédi kamara könyvtárának felújítására is. A jövő évi tagdíjat 800 dinárban állapították meg. A közgyűlés elismerését fejte ki a vezetőségnek munkálkodásáért.

Vidám öreg kort

jelent a

Meinl kávé

Emberi kéz nem is érinti

— **Szerdán megkezdli működését a Szrpszka Matica új vezetősége.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Szrpszka Matica új vezetősége szerdán már megkezdli működését. Az igazgatóság és az irodalmi bizottság szerdán együttes ülést tart, amelyen összeállítják a Matica vezetőségének munkaprogramját. Az ülés legfontosabb tárgya azonban az albizottságok megválasztása és a »Traxdafil« alap gondnokságának kijelölése lesz. Ugyanekkor betöltik az üresedésben levő adminisztratív titkári állást és pályázatot írnak ki a főtítkári állásra.

— **Uj tanárok a becskerekeli gimnáziumban.** Becskerekéről jelentik: A közoktatásügyi miniszter Orbanovics Sztjepán ohrídi szuplenst, Mehle Ferenc pilepi szuplenst, Nikolics Milán sabaci tanárt és Todorovics Angyeliya paratyini tanárnőt a becskerekeli gimnáziumhoz helyezte át. A napokban másik hat tanárt neveztek ki a becskerekeli gimnáziumhoz, így a Becskerekre helyezett új tanárok száma tízre emelkedett.

— **A szuboticei evangélikus nőegylet ülése.** Az evangélikus nőegylet november 3-ikán, vasárnap délután négy órakor gyűlést tart a paplak tanácstermében. Az ülésre az egyház minden nőtagját ezuton hívják meg.

— **Felhívás a nyugalmazott tisztetekhez.** A nyugalmazott tisztetek és katonai tisztviselők egyesülete felszólítja az összes nyugalmazott katonatiszteteket és tisztviselőket, akiket a legújabb katonai törvény életbe lépése előtt nyugdíjaztak, hogy legkésőbb november 10-ikéig küldjék be az egyesület központjában Beograd, Milosa Velikog 14. a nyugdíjkiutaló végzés másodlatát vagy másolatát. Figyelmezteti az egyesület a nyugalmazott tiszteteket, hogy ez nagyfontosságú ügyben szükséges. Azok, akiknek nincs ilyen végzésük, a következő adatokat küldjék be levélben az egyesülethez: Mikor kapták első tiszti rangjukat vagy katonai tisztviselői állásukat, mikor kerültek abba az állásba, amelyben nyugdíjazásuk történt. Öfelsége melyik ukázával nyugdíjazták őket és milyen állásban és hol voltak nyugdíjazásuk alkalmával?

— **Felakasztotta magát egy becskerekeli pincér.** Becskerekéről jelentik: Schröder János pincér, az Oblics-pálya kantinjának bérlelt Pasiceva-uccai lakásán felakasztotta magát és meghalt. Schröder János szöget vert az ajtóba, arra kötelel akasztott, majd egy székre állt és nyakára huzva a hurkot, ellökte a széket a lába alól. Csak hat órával később találtak rá, amikor már halott volt. Valószínű, hogy Schröder anyagi nehézségek miatt vált meg az életől.

Ne kinozza gyermekeit közönséges,
nyúlós csukamájolajjal,
hanem adjon nekik

JEMALT-ot.

amely minden olyan esetben, amikor csukamájolajra van szükség, adható nekik. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában

— **Uj hivatalos órák a szuboticei városházán.** A szuboticei városházán november elsejétől kezdve délelőtt fél nyolctól fél kettőig tartanak a hivatalos órák. A rendőrségen azonban továbbra is a jelenlegi hivatalos idő marad érvényben.

Köszönöm! Nem kérek mást, csak Popovics-féle DESZANKA-kremet!

— **Előadás a rádióban a rakéta-léghajóról.** Budapestről jelentik: A napokban lesz Budapesten az Úja világműfilmének, a »Hold asszonya« című filmnek ünnepélyes bemutatója. A sokmillió költséggel készített filmremek premierjére Budapestre érkezett Fritz Lang, a film rendezője, aki e hó 30-ikán este fél tíz és tíz óra között a rádióban előadást tart a rakéta-léghajó problémájáról.

— **Visszaérkeztek a genfi nemzetközi munkaügyi konferencia jugoszláv delegátusai.** Beogradból jelentik: Jeremics szociálpolitikai miniszteriumi osztályfőnök és dr. Topalovics Zsvikó, az országos munkáskamara kiküldöttje, akik mint Jugoszlávia delegátusai résztvettek a genfi nemzetközi munkaügyi konferencián, vasárnap visszaérkeztek Beogradba. A konferencián főleg a tengeri munkásság problémáját vitatták meg és fontos határozatokat hoztak több aktuális nemzetközi munkáskérdésben.

A gyomorlajás, gyomoromlás, bélsárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által sok esetben elmúlnak. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a kiváló Ferenc József vízről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Tégla-, pasztilla- és folyékony-alakban kapható a »Brixol« a vezérképviselőnél:

Komers Agrarno i Komercialno K. D., Szubotica, Vilsonova ul. 11

Nagyságos Asszonyom! A fodrásza is megmondhatja, hogy a

Lotlon „Etile Noire” — Lotlon „Idyl”

a legjobbak az Ön arcának.

Több mint 100 éve fenálló cégünk szavatol a minőségért.

Gellé Frères

Paris, 6, Avenue de l'Opera

— Rádiót vezetnek be a csehszlovák iskolákba. A csehszlovák Rádiójournál elhatározta, hogy az iskolákban terjeszteni fogja a rádiót. Ebből a célból fokozatosan berendezik az iskolákat rádióval s ezt az iskolaiügyi miniszterium a Radiójournállal egyetértésben hajja végre. Az iskolai rádióhálózat kiépítése után naponta a célelőtti órákban előadás szórakoztató- és tanítóműsört fognak leadni az iskolák számára.

— Felakasztotta magát egy oszleki asztalos. Oszlekről jelentik: Kolesin Milos oszleki alsóvárosi asztalosmesteren az utóbbi időkben a buskomorság jelei mutatkoztak. A hozzátartozói többször kérdezték ennek az okát, de az öregember nem adott feleletet. Szombaton délután az öregember a padláson felakasztotta magát és mire a kötélről levágták, halott volt.

— Eljegyzés. Kampós Etuska és Rudinszki Lajos jegyesek.

— Ingyenes tízfosztásokat eszközölnek Sztaribecsejen. Sztaribecsejéről jelentik: Dr. Vurdella Bránko sztaribecseji járásorvos rendelkezése Sztaribecsejen ingyenes tízfosztásokat eszközölnek. A községi orvosok a kórházban, a külvárosi óvodában és a novoszelei iskolában déli egy órától kettőig minden jelentkezőt beoltanak.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

— Sztaribecsejen tilos a házalás. Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji kereskedők egyesületének kérésére a járás főszolgabírója rendeletet adott ki, amelyben utasítja közegeit, hogy szigorúan ügyeljenek a kereskedelmi és iparügyi miniszterium rendelkezésének betartására, amely szerint a házaló kereskedelem tilos.

A Gradjanska Kasina teadélutánja. A Gradjanska Kasina vasárnap délutánoként öt órai kezdettel rendeztél teadélutánjait tagjai és azok vendégei részére. A zenét Kalocsai Jazz-zene-kara szolgáltatja. Az első teadélután november hó 3-ikán lesz. Rendezőség.

Orvosi hír. Dr. Pálcs-Szántó Olga, a budapesti egyetemi szemklinika volt első tanársegédje Párisból visszatért és szembetegeknek újból rendel Beogradban, Dobrinazka ulica 12. szám alatt, a királyi palota mellett. Telefon 26—10.

— Kápolnaszentelés Csakovecen. Csakovecéről jelentik: Dr. Premos Dominik zagrebi püspök ünnepélyes keretek között szentelte fel a csakoveci tanítóképző disztermben emelt kápolnát. A felszentelés után a püspök beszédet intézett a közönséghez. Az ünnepély ének- és zeneszámok zárták be.

KÖZGAZDASÁG

Szlovéniában is katasztrófális méreteket ölt a komlókrízis. Céljéből jelentik: A legutóbbi két-három évtized mezőgazdasági konjunkturanövényének, a komlónak termelésében nemcsak Jugoszláviában, hanem a külföldön is beállott a krízis, amelynek következményei nem kímélik az ország legjelentősebb komlótermelő vidékét, a Szavinja folyó medencéjét sem. Különösen Celje vidékén már a háború előtt nagy-kiterjedésű komlóültetvények voltak, amelyek a háború utáni rendkívül csábító konjunktúra-években annyira megsaporodtak, hogy ennek a vidéknek jelenlegi évi komlótermelését már 30.000 métermázsásra becsülik. A celjei komlótermelőszövetség statisztikai adatai szerint ezen a vidéken egy kilogramm komló termelési költsége körülbelül 20 dinárra rúgnak. Hogy az egész vidék visszanyerje az idén investált termelési költségeket, legalább 60 millió dinárt kell kapnia a komlóért. Az eddigi eladások azonban a legnagyobb igyekezetek ellenére is alig rúgnak tíz millió dinárra, úgyhogy a tízmilliós bevétellel szemben ötvenmilliós veszteség áll elő. Így Zsalecon, a szlovéniai komlótermelés piacán a napokban elsőrangú komlóért alig hét dinárt lehetett elérni, válogatott áruért pedig alig nyolcat. Gyenge minőségű áruért nem kínálnak többet két-három dinárnál. A termés háromnegyedrészét már elkelte, az investált termelési költségek öhatoda azonban még mindig fedezetlen. Ilyen körülmények között a komlótermelők helyzete Celje vidékén valóságos katasztrófális. A termelői szövetség mest mindent megkísérel, hogy megmentse, ami még menthető. Mindenekelőtt arról van szó, hogy évi 15.000 métermázsásban kontingentálják a termelést, forszirozzák a komló minőségét javítását és a pénzügyeteket bírják rá a legjobban sujtott gazdák talpraállítására.

Szomborban megalakult a baromfityényszőlők szövetkezete. Szomborból jelentik: Vasárnap tartotta meg alakuló ülését Szomborban a baromfityényszőlők központi szövetkezete és a központi szövetkezet megalakítását rövidesen követni fogja a fiókszövetkezetek megalakulása is. A szövetkezetet támogatni fogja egy város, mint a földművelésügyi miniszterium és így lehetővé válik majd egy nagy baromfityényszőlők telep létesítése is. A szövetkezet tagjai sorába minden érdeklődőt felvesznek és tagul jelentkezni lehet minden pénteken, valamint vasárnap a bácskai gazdák egyesületének titkári hivatalában.

Cyümmelésiac Prágában és Bécsben, Prágából jelentik: Prágában a szőlőpiac még mindig élénk, különösen az olcsó borszőlőt kedvelő a közönség, melynek ára 3.60—4 csehszlovák (6 dinár) között mozog. Minőségileg azonban ez a szőlő a többi külföldi szőlőknek alatta marad. Az almakereslet szintén kielégítő. A felhozatal bőveges, az árak ennek ellenére az utolsó napokban kissé emelkedtek, minőség szerint 2—2.30 csehszlovákra (3.50—4 dinár). A jó minőségű jugoszláv almáért jobb árat is lehetne elérni, az itteni alma csomagolása azonban annyira primitív, hogy a svájci alma mellett, amelynek a csomagolását szigorúan államilag ellenőrzik, teljesen háttérbe szorul. A svájci alma példás csomagolásban kerül a prágai piacra. Ennek köszönhető, hogy 3 csehszlovák (5 dinárt) is szívesen fizetnek érte, sőt még emelhetet is. A tiroli és román almáért 2.70—2.90 csehszlovák (3.50—4 dinárt) fizetnek. Bécsi jelentés szerint ott a nagyszemű szemendriai szőlőért 1—1.20 silinget (6—10 dinárt), a bulgár szőlőért 100—130 garast (8—10.40 dinárt), a spanyolért 120—130 garast is kérnek.

Nyilvános árlejtések. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara hivatalos jelentése szerint az ország területén a következő állami árlejtéseket tartják meg. A szubotici vasutigazgatóság október harmincadikán ágynemű, október harmincegyedikén 12.000 darab kotróspóró és 600 kilogramm firnajs, valamint ötven kilogramm fekete festék, november tizenegyedikén telefonkábelek, november tizenötödikén 56.000 kilogramm fedőlemez és 9296 darab szeg, november tizenhatodikán 60.000 kilogramm telefontörzst beszerzésére tart árlejtést Az állami bányák banjalukai igazgatósága november másodikán árlejtést tart két darab vaspalack és 10.200 kilogramm kukoricaliszt, november hetedikén 5000 kilogramm nullás és 5000 kilogramm kettős lejt beszerzésére. Közlebbi adatokat az állami bányák banjalukai igazgatóságánál lehet kapni. A zemuni egészségügyi raktár részére november hetedikén 3000 löszormatrac és 1500 darab löszorpárna, november

tizenegyedikén 100 darab emállirozott vasmosdótál és 71 darab huszardológép, november tizenhatodikán 3000 darab scheslitszallító hordógy, november tizenkilencedikén 500 darab téli szövött köppeny, 500 darab vászon ápolóköppeny, 2000 darab vászonköppeny beteges részére és 750 orvosi kabát szállítására tartanak árlejtést. Az építésügyi miniszterium számosztálya november hetedikén 10.000 kilogramm petrolcum, november tizenegyedikén 5000 darab pánzeszsák lakattal és 3000 darab lakatkules beszerzésére tart nyilvános árlejtést. Közlebbi adatokat a miniszterium 27. számú szobájában kaphatók.

Országos vásárok. Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji előjáróságához érkezett értesítés szerint Csan-taviren november 1-én, Sztara-Moravicán november 4-én és Goszpodincén november 10-én lesz országos vásár.

SPORT

APATIN

SzAND—Tri Zvezde 2:2 (2:1)

Barátságos mérkőzés. Bíró: Molnár. A SzAND Beleszlin, Held, Gabrics és Raicskovic helyén tartalékkal szerepelt Apatinban és a Tri Zvezda is egy tartalékkal állt ki. A mérkőzést a nagy szél teljesen elrontotta és csak ritkán alakult ki összjáték. A vezető gólt a Szand Horvát korneréből Ljujics révén érte el a 10-ik percben, majd Inotay kicsélezte a bekeket és megszerezte a második gólt. Ezután a Tri Zvezda támad és a 35-ik percben Buschbacher jobbszélő lövését Ambrus nem tudja védeni. A második félidőben a Szandban Vučkovic játszik jobbszélőt Sajkovic helyett, Apatinnál pedig Riesz a centerhalf. A szél a Tri Zvezda-nak kedvez és a 25-ik percben Stark balösszekötőt kiegyenlített. A mérkőzés további része mezőnyjátékkal telik el, mindkét csapat gyors lefutásokkal kísérletezik, de nem tudnak eredményt elérni.

A Szand technikailag jobb játékot nyújtott, amit Apatin lelkesedéssel ellensúlyozott. A mérkőzés végén a nagyszámú közönség mindkét csapatot lelkesen megjelenezte.

Molnár jól bíraskodott.

SZTARIBECSEJ

Tesla—szarakanizsai AC 3:3 (1:3). Barátságos mérkőzés. Bíró: Perl. A csapatoknak eredetileg bajnoki mérkőzést kellett volna játszaniuk, azonban a kanizsai csapat huszonkét perccel megkésett és Perl bíró a mérkőzést lefújta. A csapatok ezután közös meggyőzésel barátságos mérkőzést játszottak. Az első félidőben Kanizsa kezd szélel támogatva és a 7. percben szabadugrásból gólt ér el. A gól után a Tesla megy támadásba, de a folyton erősödő szélel nem bír megbukozni, majd Kanizsa a 35. percben újabb gólt ér el, erre egy Tesla támadás következik és Tihanyi gólt lő. A gól után az egyik Tesla hátvéd üngölt vét. A második félidő állandó Tesla támadással indul és az első percekben Abrahám gólt ér el. Kezdet után ismét Tesla támadás következik és Mágóri révén egyenlítenek. A Tesla tovább támad, de a bíró a sötétségre való tekintettel a mérkőzést harminc perccel előbb lefújja. Perl bíró a mérkőzést kifogástalanul vezette le.

SABAC

Sabaci »Macsva«—Grodjanski (Mitrovica) 6:0. Elsőosztályú bajnoki. Bíró: Razsics.

TEMERIN

NAK—Temerini TC 4:2 (3:1). I. osztályú bajnoki. Bíró: Mangh.

PETROVAC

Sztaribecseji Szoko—Szlovaeski (Petrovac) 3:2 (2:2). Barátságos. Bíró: Rossier.

KORONABÓNOKAT

a legmagasabb áron, minden mennyiségben vásárol RÁDIO REKLÁM, SUBOTICA, PAŠIĆEVA 7.

Szörmét saját érdekében csakis 9940 jól képzett és megbízható szücsnél vásároljon.

Spitzer

szörmemodelljei jók, olcsók, elegánsak Subotica, Sokolska ul. 3

Az őszi és téli divatujdonságok, kalapok, sapkák, pulloverek, sálak, **Braća Stipančević** keztyük, nyakkendők nagy választékban raktárra érkeztek! **S: bo Ica, Aleksandrova ul. 9. Korzó**

A SZENTENDREI BIRÓ

A NAPLÓ PÁLYANYERTES REGÉNYE

IRTA: ARÁNYI JENŐ

11

Megütötte Uros fülét a jász kun szó, szerte volna megkérdezni merre van Nagyfalu, de sokáig tartott a habozása, mire kinyögte:

— Mondd, jó staféta uram, merre van az a Nagyfalu?

— Nagyfalu? Hát egy Nagyfalut tudok Biharban.

— Az a Jász-Nagyfalu?

— Nem. Arról nem tudok, arra nem jártam, se keresztül az utam nem vitt rajta soha. Mi bajod neked avval?

Hiszen ha Uros elmondhatta volna! Ha ő abból akárci fiának is egyetlen szót el mert volna árulni, hogy mi baja neki Nagyfaluval...!

— Semmi, mondta, csak hallottam egyszer említeni ilyen nevű falut.

— Hát lehet, hogy van, de az is lehet, hogy nincs. Mert a jász kunoknak sok falvaik vannak.

Tele kétséggel, elérhetetlen szerelemmel, megalázkodó beletörődéssel ment lefekvés előtt az apjához:

— Ne haragudj apám, igazad van. Veled megyek apám, ha akarod.

Péro akkor arra gondolt, hogy sokat ér a családban a határozott apai erély.

11.

A budai révnél, ahogy a kis csapat át akart kelni, szerbül szólította meg őket egy sápadtarcu, rongyoskodó fiatal férfi. A fején összevissza kötés, a vállán laposra fogyott utitarisznya.

— Szerbek vagytok látom, honnan? hová?

Elmondták neki, mire Jovánovics Jovó (így nevezte magát) elbeszélte, hogy Boszniából jön, Visegrádra küldte a királyi üzenettel, de az uton bojnyikok támadták meg, kifosztották, meg is sebesítették, a szolgáját megölték. Ezt a rongyos vackot dobták oda koncul. Nehéz volt idáig az útja, nem jól beszél magyarul, sokat koplalt!

Hamarosan adtak neki valami harapnivalót, Trifunác Mijó megmagyarázta, hogy csak menjen bátran mindig víz ellen, talál egy kis várost a hegyoldalon, ott sok szerb lakik — eh-e a birájuk — azok majd ellátják mindennel. Jött a komp, Szent-Endre vitézei elbucsztak a rokontól, az sokáig nézett utánuk még akkor is, amikor már befordultak a pesti kapu sötétén ásitó toroknyílásán, azután sebes, cseppet se beteges léptekkel ment, amerre irányították, vízfolyás ellen, alkonyatra már ott is volt Miladin malmanál.

Örletni való már vagy még nem igen akadt, de azért a házsártos, mindég harapós kedvű vén molnár el nem hagyta soha a malmát. Most is ott ült a hajó végében, leste a vrácsahálót, hátha akad benne valamiféle halacska. Már éppen úgy vélte, hogy mozog, nagyon rángatózik a zsinag, hát éppen akkor köszönti rá liangos szóval a jóestét egy porlepte idegen.

— Téged is éppen most hoz az ördög? Örletni hoztál, vagy mit akarsz, ki vagy, mi vagy?

— Ne haragudj deda, látod, fáradt és beteg utas vagyok, szerb, mint te, adnál szállást éjszakára...

— Nálam nincsen szállás, nem vagyok én vendégfogadó, eredj a városba, ott keressél hajlékot magadnak.

— Hát azt se bánom, mutasd meg, melyik a Risztics Péro háza, majd elmegyek hozzá.

— Hozzá? nevetett, de nem jókedvből, inkább kárörömmel a raposképű molnár, hozzá? akkor fordulj hamar vissza, majd valahol utoléred talán az Alföldön. Mára ment hadba a bolond.

Kelletlen arcot mutatott a bekötött fejü:

— Ejnye, ejnye, ez kellemetlen, ez több mint kellemetlen, ez baj. Risztics nekem rokonom, ő talán rám ismerne, de a családja?

— A családja, az meg mind odaát van a szigeten. A fiu, meg a lány, meg az asszony. A kisebbik fiut az apjával vitte a fekete rossz.

A vendég meglátta a malom végében himbáldzó lélekvesztőt: vigyél el bátyó a szigetre.

— Nem vagyok én révész te! Arra följebb találhatsz, aki átvisz, de én nem fuvarozok.

Dühös, fenyegető szikra lobbant a jövővény szemében, köszönés nélkül indult elfelé, csak a partról kiáltotta vissza:

— Nohát cudar, nem vagy igazi szerb! Hogy égne le a malmod, te meg fulladj a Dunába!

Miladin ökle, vállá megrándult, de azután mégis csak visszafordult a hálóhoz, hátha akadt valami benne.

*

A városban lévő szerbek az enyhe vasárnapi alkonyban kinn üldögéltek az uccán meg a templom előtti téren nézték a bucsuzó nap biborában fürdő Dunát, a sziget ragyogó zöldjét, a nagyszáli szőlők feketéje alatt vakítóan fehérülő házfalakat, a kormos váci romokat, találgatták, merre járhatnak már a junákjaik, egy-egy anya titokban könnyet pergetett le az arcán, a növendék fiuk pedig arról álmodoztak, hogy majd ha ők felnőnek, ha forgatni bírják a nehéz dárdát, megfeszíteni az ijj idegét, akkor majd mennek ők is... A lányok, azok hallgattak, csoportba verődve várták, lessz-e máma koló, kijön-e a parti füre a csimolyás, mert alig volt köztük három vagy négy, akinek ne lett volna táncolni való kedve. Az a három-négy se nagyon merre a bánatát mutatni, amiért a titkos vagy akár tudott mátkája utrakelt. Egy pár hónap után majd hazajönnek, egy-két kis seb is akad majd, de nagyobb baj nem lehet, hiszen vigyáz rájuk csika Péro.

Tettetett közönnyel, rejtett kíváncsisággal nézték valamennyien a közeget idegent. Az élesebb szeműek már akkor észrevették, amikor a malomba átment a járón, látták is kilőnni, várták, szól-e valamit, megtudják-e kiféle, miféle. Csakugyan kisvártatva megállt az öregek előtt, tisztességgel köszöntve őket:

— Dobro vecse.

— Da Bog da.

— Mondjátok meg testvérek, hol lakik Péro Risztics.

Az öreg Szremác arra intett a fejével, amerre Péro kőházának csukott léckapuja látszott.

— Péro elment a háboruba.

— Hát a családja?

— Akisebbik fia is vele ment, a többiek odaát vannak a szigeten. Mit akarsz velük?

Az idegen megvakarta a tarkóját, ahol véget ért a vastag kötelék.

— Loznicáról jövök én, Szerbiából. Rokonom a Péro, gondoltam, majd segít hozzá, hogy megélhessek. Mert elpusztított bennünket a török, az egész városból egyedül én menekültem, én is behasított koponyával.

— Haj, haj! sóhajtottak valamennyien, köréje gyülekeztek, akkor azután a kíváncsiskodó pópa kezdte a kérdezetést:

— Mikor volt az fiam?

— Éppen nyolc hete lesz holnap. Akarok menni szántani, robog ki az erdőből a törökség, mint a megdagadt patak árja, egy janicsár fejbe vág a kardjával, más kettő fogja a teheneket, hajtja el, ezer meg ezer mindenfelől körülveszi a falut, ölik a népet, rabolják a jószágot, gyújtják a házakat. Akit meg nem öltek, rabszüljra jötözték, a pólyás gyerekeket a falhoz vagdoszták, tüzbekajították, a nagyobbacsákat a Begtás-papok fogdoszták össze... haj, haj!

— Hát te hogy szabadultál?

(Folytatása következik.)

NYILT-TÉR

Nemačka Keramika

(Deutsche Keramik)

Kosmajka 7 B.ogra i Telefon 31-82

Meissen Hardmuth, Čeh és Zsolnay fayenc fal- és padlóburkoló keramiai lapok.

Meissen és Hardmuth-kályhák, valamint luxuskandallók és takaréktűzhelyek (Sparherd).

Költségvetés, tervrajz díjtalan.

Tekintse meg kiállítási helyiségünket

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik Erzsike leányunk temetésén részt vettek, ezúton mondunk köszönetet.

Blahó András és neje

Komesar Oblasne Samouprave Bačke Oblasti.

Droj 36180—1929.

Predmet: Prodaja oblasnog automobila marke Štajer, sa 6 sedišta, 6 cilindra i 40 konjskih snaga.

Oglas

Komesar Oblasne Samouprave Oblasti Bačke odzrača dana 14. novembra 1929. god. u Oblasnom Domu usmenu licitaciju za prodaju otvorenog oblasnog automobila marke Štajer sa 6 sedišta, 6 cilindera i 40 konjskih snaga.

Licitanti su dužni do 10 časova rečenog dana položiti u oblasnu blagajnu Finansijske Uprave u Somboru kauciju od dinara 2000.— u novcu ili vrednosnim papirima.

Potrebne informacije mogu se dobiti u Domaćinstvom Zvanju Bačke Oblasti svakog radnog dana od 9—12 časova.

Licitacija će se održati rečenog dna u 11 časova. Iz kancelarije Komesara Oblasne Samouprave Oblasti Bačke br. 36180—1929.

Sombor, 25. oktobra 1929 god.

12751

Van szerencsénk igen tisztelt vevőink tudomására hozni, hogy a *Manojlovićeva ulicai Ruff-palotában*

kiállítási üzletet

nyitottunk, ahol Fiat-kocsik és azok összes alkatrészei, valamint autógummik, felszerelési tárgyak, accumulatorok állandóan nagy mennyiségben raktáron vannak. Műhelyeink a volt helyiségekben Skadarska ulica 7. maradtak.

Automobilia Garage

Borošić i Drug

12507

Telefon 151.

Lóárverés

Lelbach Gyula

zobnaticai ménésében

november 3-án délelőtt 9 órakor önkéntes árverés útján eladásra kerülnek angol telivér, angol félvér és amerikai ügető fedezőmének, anyakancák, versenylovak és különböző nemű és kora csikók.

Megkeresésre katalógust küld a ménésintézőség.

Posta- és gyorsvonat: Bačka Topola.

Személyvonat: Vojnićevo.

12463

Peko

cipőgyár fiókküzele, Szuboticán, H telbank palota

Női, férfi és gyermekcipők, —> csakis finom áru <—

TRETORN galoschni, hőcipők és gummicsizma-ujdonságok!

SOK EZER MEGGYÓGYULT BETEG

nem titkos szer, hanem az (vszázadok óta élő) gyógyerejéről híres dalmáciai fűzének nedvéből kiváló gyógyhatású teneceri fűvek hozzáadásával készült kivonat.
Készül és postán szétküldi **Dr. Semelić gyógyszerháza Dubrovnik 2.**
Ara üvegenként 40 dinár, 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár

7642

Saját termelésű, finom
téli fajalmák
4 dinárért
kaphatók
Almási cégnél
Subotica,
Trumbićeva ulica 2. szám

Ötvenéves márka! A legjobb hajfesték!
Ismét **kapható mindenhol** az
„Arábia“ hajfesték!
Jugoszláviai vezérképviselőt:
Drogéria „NADA“, Subotica

Jelzálogkölcsonöket
rövid és hosszú lejáratra legelőnyösebb feltételek mellett folyósítunk
Goldmann Sándor és Társa Bankháza
Subotica, Vilsonova ul. 25. szám (Főposta mellett)

Nemes GESZTENYE
legolcsóbb napi árban
Ceizler Károly cégnél
Subotica 12498

Uj helyiség!
11213 Saját készítményű
CIPŐK
elegánsak, tartósak, olcsók
Kochnál
Piuković-ház, a kiskápolnánál
Uj helyiség!

Selfert-féle fordítható
billiárdasztal
fara öt díszítéssel
jutányos áron eladó
Mentelintéhető
az **Elite-kávéházban, Noviszádon**

Az árak beszélnek!
Női téli kabát . . . 350 dinár-tól
Férfi téli kabát . . . 350 dinár-tól
Férfi öltöny . . . 350 dinár-tól
Gyermekruhák . . . 140 dinár-tól
Szörmebundák! Nagy választék!
EISLER IZSO
RUHAÁRUHÁZA • SZUBOTICA

50.000 din. kaucióval
raktári óri, pénzbeszedői vagy huro 15 állást keres nyugalmazott vasúti tisztviselő, vasúti kalkulációkban jártas. Bővebbet Biro „MORE“ Noviszád, Kr. Aleksandra 8.

Naponta garantált friss jug. tescheni teavaj
jug. seic. ementhali sajt
grayer sajt
parmazan sajt (reszelni való)
valódi trappista (Maria stern)
bánáti trappista la casino sajt
francia roquelort eidami sajt
kačkavali ementhaler crem
valódi sombri turó
líptói turó
erős turó
nővény sajt (Kränter Käse)
kuargli
édes tejjel reggeli sajt (Frühstückkäse)
romadur sajt
cameberg sajt
desert sajt
kajmak sajt
Tiger, Yörg, Lido, Sokol és minden más bel- és külföldi sajtok kaphatók
Trišić Todor
tejttermékek kereskedésében
Subotica
Strossmajerova 22. Hálplác

Szőlőoltványok
amelyek alanyra oltott, elismert legjobb minőségben az új területekkel, gyökeres és sima védvesszők minden fajban, valamint nemesítő 2-3 éves gyümölcs és rózsafák megrendelhető.
Sévár László
mintaszőlő és szőlőoltvány telepről
Petrovaradi (Majur) Postafiók 17
Lerakat Bakačeva ulica
Aranyvölgő híjántra ingyen!

Olcsó árak! Olcsó árak!
Tekintse meg a **Schlager-féle kirakat ridikül-ujdonságait**
Utasó-cikkekben nagy raktár! Subotica, Aleksandrova ul. 1.

Elvem: kis haszon, nagy forgalom!
Cukor
legolcsóbb napi árban
1 kg. Din.
Nyers kávé I-a **38**
Pörkölt . . . **48**
Kávé, saját őrlésű
garantált tiszta . . . **5**
Kávépótlék . . . **17**
Kneip-kávé . . . **15**
Kakao, hollandi . . . **2**
Finom rizs . . . **8**
és egy b fűszer-, gyarmat- és csemegeáru legolcsóbban beszerezhető
Kurteš Miloš-nál
Subotica
Muzička škola
Te! 4-83 1185

Ha már mindent megpróbált és semmi sem használ, úgy vegyen egy üveg valódi „OROSZLÁN“ menthol sósborszeszt
A valódi mentholos „Oroszlán“ sósborszesz a csuizt, köszvény, reumát, szagatást, főfájást megszünteti, idegeit felfrissíti.
MINDEN HÁZBAN NÉLKÜLÖZHETETLEN

Autó- és traktorgarázs
Autómosóda
Kényelmes és modern box
Gépműhely
Autogénhegesztés
Stern Béla, Noviszád, Futoški put 68. Tel. 25-34

BUTORT
izléses és jó kivitelben méltányos árban, részletre is készít
Fister Gusztáv
műbutorasztalos
Subotica,
Barátok temploma során 201

Tűzifa
Balk, egy yán és öy te vigva és hűző szávi
100 kg.-ként
38.- dinár
Köszönjük a többi tűzifa mellett a legjobb b napi áron; va onvót n. nagy értékesítmény.
J. ETVEŠ
ateles
Sava Tekelja (Halaš) ut 23.

I-a rózsaburgonyát
Fischer és Wolmann-rózsá, hagyma, dugbagymát, te es záposztát, b bo, almát, diót, st.
I-a préselt réti szénát
v go - és kisebb tetelekben legoosóbban és legjobban szilit
Lederer Jenő
bank- és bizományi ülete fő elő- és gyümölcskivittel
Noviszád, Vilsonov trg 1
Telefon 22-14. Távirat cím: Lederer. Raktár: Temerinaka 89

SZÖRME-különlegességek
Zsulyevitsnál
Subotica,
Sokolska ulica 15

N. hany hónap g h z n i
villany agregátor
5 HP benzínmotorral, jutányos áron
eladó
Közelebbi cím meg udható
Sloboda-szálló
irodájában — Noviszádon

Műbutor
Legjobb és leg-izlésesebb csak
Szabadosnál
Subotica,
Daničićev put 1 1261

ÁLLATAINAK
hiását, erőb li á lapotát, csont épzőlőését fokoz a, a betegségekkel szemben ellenlővé teszi, hi naponként 1 kan l.
MAGDOLNA állati táplisztet kever az abrakba
Csak lepombát, eredeti kis zsákokban kerül forgalomba — Minden zsák használati utasítást és adagoló karta tartalmaz. Állato vosi felügyelet!
MAGDOLNA állati tápszeripar
Subotica, Mariborska 7 12324

Szép nemes gesztenyét
ajánlunk azonnali szállításra. Érdeklődők kérjenek táviratilag ajánlatot
HINKO SCHLOSSBERG I SINOV, GLINA
Táviratcím: SCHLOSSBERG 12 97

WEITZENFELD
i DRUG SUBOTICA
INTERURBAN TELEFON 192.
Zsák, zsineg, ponyva, gazdasági kötélárúk, szőnyegek, linoleumok, kárpitos kellékek nagy választékban
Kérjen árajánlatot!

TŰZIFA
azonnali szállításra vagonitételekben kapható
Ács Andor
Subotica, Badaličeva 12 11727

Ha jó és olcsó tüzelőanyagot óhajt venni, tekintse meg fatelepeimet. — Gyors és pontos kiszolgálás! **Révai Adolf, Subotica**
Dunav Art. Puk. ul. 10. Dr. Sánhia szanatóriummal szemben. Telefon 5-51

LIFKA-MOZI

Szerdái Ujdonság! Premier!

Shangai foglya

Izgalmas millióben lejátsszódó német-kínai szerelmi játék. — Főszereplők:

Jack Trevor Agnes Petersen
Bernhard Götzke Lian-Hu-Csen

HÁZASSÁG

Kizárólag vagyonos diplomás urak és hölgyek házassági ügyében biztos sikerrel, diszkrétan eljárók. Cim a kiadóban. 11537

Szerény, fiatal, elegáns, uri, képzett, keresztény leányomnak megfelelő házastársat keresek Hozományul legalább 150.000 dinár értékű városi házat adok, butort, kelengyét. Fényképek, személyi adatokkal ellátott leveleket. »Szemünk fénye« jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 12533

FOGLALKOZÁS

Társat keresek vas- és fémtövedéhez, csakis esztendőszakembert legkevesebb 40.000 dinár készpénzzel. »Bega« hirdető, Veliki Bečkerek. 12754

Faszobrász, ügyesebb, általános munkára felvétetik. Weiner butorgyár, Senta.

Gyakorlott gépiró (nő) felvétetik. Jugoszláv-német nyelv feltétel. Ajánlatok »gépiró« jeligére kértnek.

Vicemestert keresünk ügyes szürke, mint acélöntőnk részére. Ajánlatokat az eddigi működés megjelölésével a kiadóba kérünk.

Gyógyszerészyakornokot (nő), esetleg nem oklevelest, keresek azonnali belépésre. Török gyógyszerész, Kovin. 12752

Ügyes kereskedősegédet és elárúsítót a rövid- és szövöttáruosztályból felveszek. Ajánlatok Mavro Schenk, Novisad, Jevrejska 11 címre küldendők. 12753

Mámalom, előnyös fekvéssel, vasuti vágány mellett, teljesen új fagázatorral felszerelve, bérlet vagy társaság keres. Rikkert-malom, Ridjica. 12761

Börkereskedősegédd állást keres azonnalra. — Cim: Drosslauer, Pančevo. 12760

Üzletvezető pénztárnoknő kerestetik azonnalra

Ki önállóan vezetne egyujonnan megnyitott fióküzletet havi fix 2000—4000 dinár fizetéssel. Szükséges készpénz-óvadék 50.000 dinár Biztos egzisztencia, állandó alkalmazás. Csak személyesen jelentkezőkkel tárgyalok, írásbeli ajánlatokra nem válaszolok. Filijala M Rajačić, Senta, Kraljevića Djordjeva ulica 20. 12728

Szűcssegéd, előtanú önálló divatmunkás felvétetik. Spitzer szőrmearúháza, Subotica. 12743

Jó megjelenésű mindeneseleányt kisebb vendéglőbe felveszek. Oslobodjenja ul. 23. 12597

4 középiskolát végzett fiút tanoncnak felvesz Metropol garage, Oslobodjenja ul. 23

Tanoncot

fizetéssel felvesz Erdélyi műbutorasztalos, Lifka udvarban. 12621

20%-os koronabónok eladását és vételét legelőnyösebben közvetítjük Subotica Kereskedelmi és (parbank. (Vasuti parkkal szemben.) 12656

Korcsok 3 és 5 éves fiaim mellé perfect német vagy horvát kisasszonyt, aki a háztartásban is segítkezik. Izraeliták előnyben. Ajánlatok Margit Pollák, Virovitica címre küldendők.

Konfekcióssegéd, fiatal, megbízható, a férfiszakmából, felvétetik november 1-re. Árpád Király Oszjiek I. Doszaticsina uca 29.

Korcsok 15—20 éves kisasszonyt 2½ éves ikergyermekeim mellé. Magyar, német, szerb nyelvtudás megkívántatik. Dr.-Szimics Milos orvos, Velika Kikinda.

Magister, nagy gyakorlatú, szerb, magyar, német és némi tót nyelvismerettel állandó állást keres. Cim a kiadóban. 12713

Hőber, szerb, magyar tanáranyag tanítását felöltötteknek is szakszerűen vállalja okleveles tanító. — Megkereséseket »Tanító« címre a kiadóba kérek.

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÓVEGEK VITRUMNÁL, NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 9987

Modern hálószoba, csontszinű, alig használt, továbbá, szőnyegek, csillár, képek, olcsón eladók. Cim a kiadóban.

Jómenetű élelmiszerbőde, biztos egzisztencia, betegség miatt azonnal átadó. Érdeklődni Lang agentura, Subotica, Vilsonova uca 5.

Benzinmotor 12 HP szívógázra is használható, eladó. Junkerné, Srbobran.

Társas-darálót keresek megvételre. Irus, vagy más hasonló gyármányut. Pósa János, Karađorđjeva uca 50. Starakanija. 12776

1 pár bokavetés 28 dinár. Braća Stipančević, Subotica, Korzó. 12765

Fekete polituros szublót-szekrény olcsón eladó. Save Tekelije ul. 67. 12663

Libamáját

veszek dekáját 70 paráért angró és detailben Spitzer Lipót, Ciril i Metoda trg 9.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címezé közzétételét számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívogzott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekben szívesen állunk rendelkezésünkre.

Nagy választék Őszi és Téli Olcsó árak Egyes modellek

Női kalapujdonságok

Braća M. Vitanovićná!
Sokolika ul. 4

Elsőrendű minőség

120 hold legprimább föld, könnyű fekete humusz, Szárcsától 4 kilométerre, kátszobás tanyával, 28 ló részre férőhellyel, eladó 3 évi törlesztésre is. Érdeklődők forduljanak idős Petrovics Sztéfánhoz, Szárcsa. 12632

A Bačko-petrovcselői földön, a községközpontjával szemben levő sarokház-szembőlgy nyári kerttel, 10 szobával, fűszer, istálló és más melléképítményekkel, továbbá nagy üzlethelyiséggel, 800 négyszögöl tellekkel, a mellette ujonnan épített lakóházzal eladó. Fővebhet ugyanott Adler Simonnál. 12634

Citron autó, keveset használt, kitűnő állapotban, kifogástalan gumikkal, olcsón eladó. Érdeklődni Reiter József lakatosnál, Bačka Palánkán. 12649

Gímbalom, pedálos, jókarban levő, eladó. Karlović, VI, Miletićeva ul. 73. 11266

Eladó 3 szobás kis családi ház. Cim: IV. kör., Hvarska ul. 11. 12666

Borbélyüzlet, jóforgalmu, elköltözés miatt 6000 dinárért eladó. Harminc hónapig házbérmentes. Érdeklődni Gyura Panić fodrásznál, Szenta, Tópart. 12674

Veszek jó karban levő pianinót, valamint cseplőszekrényt és elevátort 4—6. számút. Ajánlatok Konrad János címre, Kovin köldendők. 12675

20%-os koronabónokat legmagasabb áron veszünk. Banka Krausz, Osjiek I. 12676

Gőzeke eladó Fowler-féle 16-os teljes jókarban. Most látható munkában. Ugyanott a gőzeke mozdonyaihoz használható 12-es cseplőszék is eladó. Posta és vasútállomás: Staramoravica, néhai Fernbach Erzsébet gazdasága. 12727

Eladó generáljavított féltelher Ford-autó és külön féltelher karosszéria. Novoth, Bajmok. 12736

Szülő

médés, eltevésre is igen alkalmas, kicsinyben ké-ként 3.50 dinárért kapható. Piukovits József központi irodájában Jelačićeva uca 4. 11971

Csak

»Danica« cipőt vásároljon, mert »Danica« cipő a legjobb, legizlésebb és nagyon olcsó. Subotica, Aleksandrova ul. 12578

Eladó sarokház vegyeskereskedéssel. Bačka Topolán a legforgalmasabb utcában levő, teljesen renovált ház a benne levő állandóan jóforgalmu vegyeskereskedéssel együtt elköltözés miatt jutányos áron eladó 100 darab sortésre alkalmas hízalóval, göróval, istállóval és egyéb melléképítményekkel. Felvilágosítással szolgál a Bačko-Topolyai Takarékpénztár. 12042

Danica

cipő a legjobb hazai gyártmány. Kapható: Subotican, Aleksandrova ul. Sentán R. Drágin divatüzletében városi ház épület, Novi Vrban Singer Dierler József divat- és rövidárkereskedőnél. a fő utcán. 12579

Drinai betonkavics, 10 tonnas kocsis vagonba rakva, Racsas vasutállomásra állítva 160 dinár. Megrendelhető Stjepan Beck-nél, Vukovar. 12599

Gyapjufonalat kötődék részére minden minőségben és vastagságban azonnal és olcsón szállít Karl Prelog, Ljubljana, Gospodská uca 3. 12128

20%-os koronabónokat veszünk. Pučka štédiona i zalózni zavod d. d. Osjiek, Desatićina uca 27

Olcsóbb mint bárhol, csakis Földes Samu ruháruházában, Szubotican Rudics uca gumólespiac. (saját ház). Férfi öltöny 860 dinártól, férfi télikabát 350 dinártól, gyermekruha 150 dinártól, női télikabát 325 dinártól, borkabát 850 dinártól, elegáns raglán 600 dinártól, plüsbélelés sál-galéros, rövid angol bunda 900 dinártól és városi bunda 1400 dinártól. Nagy választék felöltőkben, trenccokokban, utazóbundákban (kocsira, autóra) gyermek télikabátokban. Tessék meggyőződni. Ügyeljen a címre. 12298

Mali-Időzőn a főuccán 174. számú ház nagy portálval és üzlethelyiséggel és örkáron eladó. Érdeklődni ugyanott a tulajdonosnál. 12333

Nemes, fajtiszta gyümölcsfákat, díszeserjéket, bokor és futórósákat ősi szállításra aínál a Vajdaság legelőnyösebb kertészete. Kérje ősi árjegyzékünket. Bednarz-féle kertészet, Stara Kanija. 12351

Nem meglepetést, de jó

PAPLANT

Subotican csak PAPLAN-IPARNÁL kaphat. 12408

VÁROSI MOZI

Hétfő—szerda

Ufa sláger-program:

Utazás a föld körül 20 nap alatt Zepelinen

Es a film nem rövid kis film újág, hanem a teljes utazás, mert az Ufa-gyár operatőre a Zepelinen utazott a filmet az egész utat. A film körülbelül 1500 méter

Utolsó éj a siralomházban

Egy film a halálbüntetés ellen — Főszereplő: Lil Dagover — Ufa-film

Eladó őszi és tavaszi szállításra nagyobb mennyiségű nemes gyümölcsfa, vadonc, díszfa és díszeszerbáró Tallian Tibor máriatelepi faiskolájában, Nova Kanjizsa, Bánát. Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küld Nagymihály Antal faiskola kezelő. 12461

Zephir, Rekord-fa- és szentüzelésű kályhák, Elite-üzlethelyek zománcozott, nikkelezett és fekete kivitelben kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica.

Zászlók

tiszta gyapjú tengerész-zászlószövetből, garantált lény-, es-ó viharmentes. Nagyban és kicsinyben. — Winkler József, Subotica, Madjarska ul. 9. Kérjen ár-ajánlatot. 10079

Eladó kisebbszerű sarokház üzlethelyiséggel, berendezéssel. Ára 40.000 dinár. Levelekre nem válaszolok. Bövebhet Fekete Mihály kereskedőnél, Kula. 12484

Singer cipészgép olcsón eladó. Marušević Gjuro, Marjica Vojnić Tošnice 5.

KÜLÖNFÉLE

Kótszobás lakás melléképítményekkel kiadó. Cim a kiadóban. 12748

3 szobás uccai lakás elsőjére kiadó. Brozova ul. 8.

Uccai és udvari butorozott szobák kiadó. Dr. Wohl Kralj Aleksander ul. 9.

50.000 dinár kamat nélküli kölcsönt adna kellő biztosíték mellett ötven éves képzett volt kereskedő oly vállalatnak, kereskedőnek vagy földbérlethez, ahol havi 2000 dinárért jövedelmező állást nyerne. Ajánlatok »Biztos jövő 2050« jeligére a kiadóba küldendők. 12775

Somborban kiadó lakások: 2 szoba, konyha, az Apatin uton, havi bér 500 dinár, 2 szoba, konyha, éléskamra a Dalmatinska uccai Villa Mara-ban, havi bér 400 dinár, villa 2 szobával és melléképítményekkel, nagy kerttel, havibér 650 dinár. Közélebbit Lederer Leonál, Sombor.

Széken butorozott kétgyagos szoba telefonnal, közel a vasutállomáshoz kiadó. Oslobodjenja ul. 11.

Két szoba és előszobából álló lakás a gyümölcs-piacon november elsejétől magánosoknak, gyermektelen házaspárnak vagy iroda számára kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 12690

Két szoba, konyha, kamra, istálló, nagy kert kiadó. V. Fruškagorska ul. 16

Elegáns emeleti butorozott szoba fürdőszobahasználattal magános urnak azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 11070

Háromszobás lakás november elsejére kiadó. III, Banatska uca 21

22 lánco szántóföld tanyával együtt hasznosbérbe kiadó. 15 lánco búzával bevetve. Tulajdonos Danyj Mártonné, Mali Idjós.

Grafologia-kiromantika. Ha megakarja tudni jellemét, jövőjét, szerencsésjét keresse fel a világhírű — egyiptomi grafológust, Ali-Eon-Alit, aki a tenyér vonásából és kézírásából mindent pontosan megmond. Levelekre válaszol. Sombor, Mala Crkvena ul. 11.

Rossz a rádiója?

Nincs megelégedve teljesítményével? Elavult rendszere? Forduljon bizalommal Pálfi Jenő, rádió-technikai laboratóriumhoz Subotica X., Vicsnićeva uca 5. (Lalencház mögötti sarokház)

Ültessen összel gyümölcsfát. Kérjen árjegyzéket és rendelje meg idejében szükségletét Bodnár-féle faiskolában, Sztara Kanjizsa.

Üres szoba, konyha, éléskamra, üres kis szoba, konyha, különbepjárati butorozott szoba azonnalra kiadó. Hadjićeva uca 4.

Lakás és iroda Subotica legforgalmasabb helyén — a főpista mellett — sarokházban — f. évi november hó első napjától kiadó: 1. Egy erkélyes saroklakás, amely áll öt uccai szobából, egy előszobából, egy cselődszobából a szükséges melléképítményekkel. — 2. Egy udvari földszintes irodahelyiség, mely áll két udvari szoba, egy előszoba és irattárból. Jelenleg ügyvédi irodául szolgál. Cim a kiadóban. 11470

Különbepjárati butorozott uccai szoba kiadó s diákok vállalatnak teljes ellátásra. Petrogradska (Kenyérgyár) ul. 30. 12725

A főuccán egy ujonnan épült emeleti épületben lévő két uccai szoba s vízvezetékkel felszerelt mosdószoba, nagy uccai erkéllyel butorozva vagy butor nélkül azonnalra kiadó. Felvilágosítást nyujt »Dunav« biztositó Vilsonova ul. 11. 7821

»Neo-Derma« kivonat biztos szer viszketésgéggel járó bőrgyulladások és bőrbajok ellen 10 dinár előzetes beküldés mellett prospektust küld Nada laboratórium, Subotica.

Hogy a JUNPER sósborszesz bármely más gyártmánynál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhel, ha gyógyszerárban, drogériában, fűszerüzletben kér ingyen egy próbaüveget utasítással. Postai széküldés: Blum gyógyszerár, a főpostával szemben. 11070